

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคคำปาง
ศูนย์กรุงเทพ

ประสิทธิ์ชัย เดชขำ

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากวิทยาลัยอินเตอร์เทคคำปาง
ปีการศึกษา 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.5 คำนิยามศัพท์	2
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับจริยธรรม	3
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
บทที่ 3 ระเบียบวิธีศึกษา	18
3.1 ประชากรและตัวอย่าง	18
3.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	18
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	19
3.4 การทดสอบเครื่องมือ	20
3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	20
3.6 วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีทางสถิติที่ใช้	20
บทที่ 4 ผลการศึกษา	21
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ	21
4.2 การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม	23
4.3 การทดสอบสมมติฐาน	29
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	31
5.1 สรุปผลการวิจัย	31
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	32
5.3 ข้อเสนอแนะ	35
บรรณานุกรม	37
ภาคผนวก	40
ประวัติผู้วิจัย	51

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์มีคุณลักษณะเหนือกว่าสัตว์โลกทั้งปวงตรงที่มีจิตใจและรู้เหตุผล สามารถเรียนรู้สรรพสิ่งต่างๆ ได้ จึงมีความสามารถในการใช้วิจารณญาณตัดสินใจว่า "อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ" ทำให้สามารถควบคุมความประพฤติของตนมิให้สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น สังคมมนุษย์จึงอยู่ร่วมกันด้วยความสันติสุข (วีรวิท คงศักดิ์, 2555) แต่สภาพสังคมปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมถึงระบบการสื่อสารต่างๆ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้มีส่วนทำให้สังคมก้าวสู่การเป็นสังคมวัตถุนิยมสังคมนิยมและสังคมนิยมบริโภคนิยมมากขึ้นนอกจากนี้ยังเป็นสังคมที่เผชิญกับวิกฤตปัญหาทางจริยธรรมใหม่ๆ ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนเช่นการเปลี่ยนถ่ายอวัยวะทำแท้งเสรี สภาพเสรีทางเพศ การการุณฆาต (การให้ผู้ป่วยหรือผู้สูงอายุแสดงเจตจำนงคำให้แพทย์หยุดการรักษาและทำให้เสียชีวิตได้) การโคลนนิ่งในมนุษย์ การล่อลวงหรือการทำอาชญากรรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

สำหรับประเด็นทางธุรกิจนั้นสิ่งที่ปรากฏชัดเจนคือเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจขึ้นในปี 2540 สาธารณชนต่างมีความเห็นว่า ปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่ง เกิดจากการกระทำที่ขาดจริยธรรมของนักธุรกิจ และได้มุ่งความสนใจไปยังสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นแหล่งผลิตบัณฑิตที่จะเป็นผู้บริหารธุรกิจในอนาคต ให้เข้ามามีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่บัณฑิตดังกล่าว และต้องการให้มีสถาบันการศึกษาที่มีการจัดหลักสูตรและดำเนินการสอนให้มีความเป็นเลิศด้านจริยธรรมทางธุรกิจ จึงทำให้การสอนจริยธรรมทางธุรกิจแก่นักศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นมากยิ่งขึ้น (พัชรา ตันติประภา, 2549) กอรปกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีการกำหนดให้มีการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาไว้ในคู่มือประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 โดยเห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นปัจจัยสำคัญของคุณภาพบัณฑิตตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553)

วิทยาลัยอินเตอร์เทคท่าปาง ศูนย์กรุงเทพ เปิดสอนสองหลักสูตร คือ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จำนวน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาการตลาด และสาขาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ และหลักสูตรบัญชีบัณฑิต นักศึกษาเกือบทั้งหมดเป็นผู้ทำงานในสถานประกอบการ จากการสังเกตพบว่าปัญหาจริยธรรมของนักศึกษาส่วนใหญ่ที่พบ

ได้แก่ การปฏิบัติตนในเรื่องของการสูบบุหรี่ในที่ห้ามสูบ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในช่วงพักกลางวัน รวมถึงการไม่มีความรับผิดชอบในการเรียน เช่น การเข้าชั้นเรียนสาย การส่งงานไม่ทันตามเวลา รวมถึงการลอกข้อสอบเพื่อน

จากประเด็นปัญหาและความสำคัญดังที่กล่าวมาจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคเล่าปาง ศูนย์กรุงเทพ ขึ้นเพื่อวัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อใช้เสริมสร้างจริยธรรมของนักศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

1. ศึกษาการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคเล่าปาง ศูนย์กรุงเทพ
2. เปรียบเทียบการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคเล่าปาง ศูนย์กรุงเทพ จำแนกตามอายุ สาขาวิชา ชั้นปีที่ศึกษา และอาชีพ

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

การใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคเล่าปาง ศูนย์กรุงเทพ แตกต่างกันตาม เพศ และอายุ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. วิทยาลัยอินเตอร์เทคเล่าปาง ศูนย์กรุงเทพ ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมของนักศึกษา
2. ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องคุณธรรมจริยธรรม

1.5 คำนิยามศัพท์

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การใช้เหตุผลซึ่งเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยที่เหตุผลจูงใจนี้จัดแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนตามทฤษฎีของ Kohlberg คือ ความกลัวความเจ็บและทรมาณกาย ความหวังรางวัลเป็นวัตถุประสงค์ของตอบแทนการทำตามกลุ่มคนใกล้ชิด การทำตามกฎเกณฑ์ วัฒนธรรม และศาสนา การเคารพตนเองและผู้อื่นและยึดหลักอุดมคติสากลเพื่อส่วนรวม การวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนี้ วัดโดยให้ตอบแบบวัดประกอบด้วยเรื่องราว / สถานการณ์ทั้งหมด 10 สถานการณ์

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม

2.1.1 ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรม (Morality) เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง หมายถึง ลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์ และมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่างๆ ด้วย ลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม อาจแบ่งได้เป็นสองประเภท คือ ประเภทหนึ่งเป็นลักษณะและพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ และให้การสนับสนุนว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม และอีกประการหนึ่งเป็นลักษณะและพฤติกรรมที่สังคมไม่เห็นชอบ เห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจบปัจจนึก, 2520:3) นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้อีกหลายท่านเช่น

จริยธรรม หมายถึง แบบแผนของการกระทำที่ถูกต้อง หรือเป็นเครื่องนำทางไปสู่หลักในการประพฤติปฏิบัติที่ถูกหลักศีลธรรม หรือหมายถึง สิ่งพึงประพฤติปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม หรือเป็นธรรมะที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติเพื่อให้อยู่ในแนวทางของศีลธรรม หรือ เป็นหลักความประพฤติที่ดีงาม เหมาะสมมีคุณธรรมและถูกต้องตามศีลธรรม (คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ สกลนคร http://farmang.csc.ku.ac.th/kmmgnt/kmmgnt006_06.doc)

จริยธรรมหมายถึง แบบแผน มาตรฐาน ของความประพฤติในสิ่งที่ดีงาม ที่สังคมยอมรับ (สาโรช บัวศรี, 2522; กรมวิชาการ, 2523)

สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน (2522). และก่อ สวัสดิพานิช (2522) กล่าวว่าจริยธรรมหมายถึงความนึกคิดในสิ่งที่ดีงามเหมาะสม ควรปฏิบัติ

โคลเบอร์ก (อ้างถึงใน จูร์ริตัน นันทยทวิกุล, 2538) ให้ความหมายของจริยธรรมว่าจริยธรรมเป็นกฎเกณฑ์ที่มีความเป็นสากลที่คนส่วนใหญ่รับได้ทุกสถานการณ์

ส. วาสนา ประवालพฤษ์ (2535) กล่าวว่าจริยธรรมเป็นสิ่งที่ควรประพฤติให้เกิดความดี ความถูกต้อง ความเจริญรุ่งเรืองในสังคม

Steiner และ Steiner (1994) ให้คำจำกัดความของจริยธรรมว่าเป็นการศึกษาเกี่ยวกับอะไรดี อะไรชั่ว อะไรผิด อะไรถูก อะไรที่เป็นธรรม อะไรที่ไม่เป็นธรรม

Carroll (1993) กล่าวว่าจริยธรรมเป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ว่าอะไรดีกับอะไรเลว และเกี่ยวกับหน้าที่ทางศีลธรรมและหน้าที่ความรับผิดชอบ จริยธรรมสามารถถือได้ว่าเป็นชุดของหลักการทางศีลธรรมหรือคุณค่าทางศีลธรรม ศีลธรรมเป็นลัทธิ หรือระบบของหลักแห่งความประพฤติทางศีลธรรมส่วนหลักแห่งความประพฤติทางศีลธรรม หมายถึง หลักที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง ซึ่งถ้าหากจะพิจารณาโดยรวมแล้วศีลธรรมและจริยธรรมมีความหมายที่ใกล้เคียงกันมากจนสามารถใช้แทนกันได้

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องของความหมายของจริยธรรม สามารถสรุปได้ว่าจริยธรรม หมายถึง หลักเกณฑ์ของสังคมที่ใช้ตัดสินพฤติกรรมของบุคคลว่าเป็นพฤติกรรมที่ดีหรือไม่ดี ถูกหรือไม่ถูก และควรหรือไม่ควรในการปฏิบัติต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม

2.1.2 คุณลักษณะของจริยธรรม

คุณลักษณะที่มาประกอบเป็นจริยธรรมของมนุษย์ มีสาเหตุและปัจจัยหลากหลายประการ นักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหลายหน่วยงานได้กำหนดคุณลักษณะด้านจริยธรรมที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหรือคนในชาติ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2523) กล่าวว่าสรุป คุณลักษณะของจริยธรรมไว้ดังนี้

- ความรับผิดชอบ คือความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพันด้วยความพากเพียรและละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุความสำเร็จทั้งยังพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น
- ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมและตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น
- ความมีเหตุผล หมายถึง ความสามารถในการใช้ปัญญาในการไตร่ตรองพิศุจน์ให้ประจักษ์ไม่หลงงมงาย มีความยับยั้งชั่งใจโดยไม่ผูกพันกับอารมณ์และความยึดมั่นของที่มีอยู่เดิมซึ่งอาจผิดได้
- ความกตัญญูกตเวที หมายถึง ความรู้สึกสำนึกในอุปการคุณที่ผู้อื่นมีต่อบุคคลและตอบแทนบุญคุณนั้น ๆ ต่อผู้อื่น
- การรักษาระเบียบวินัย หมายถึงการควบคุมการประพฤติให้ถูกต้องและเหมาะสมกับจรรยา มารยาท ข้อบังคับ กฎหมาย และศีลธรรม

- ความเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว การให้กับคนที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง
- ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกระทำกิจการให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
- การประหยัด หมายถึงการใช้สิ่งของทั้งหลายพอเหมาะพอควรให้ได้ประโยชน์มากที่สุดไม่ยอมให้มีส่วนเกินมากนัก
- ความยุติธรรม หมายถึง การปฏิบัติด้วยความเที่ยงตรง สอดคล้องกับความเป็นจริง และเหตุผล ไม่มีความลำเอียง
- ความเมตตา กรุณา หมายถึง ความรักใคร่ปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข ความสงสารคิดจะช่วยผู้อื่นให้พ้นทุกข์

นอกจากนี้แล้วจากการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทยของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ, 2523) ข้อสรุปจากผลการประชุม ได้กำหนดคุณลักษณะด้านจริยธรรมของคนไทย ซึ่งเป็นพฤติกรรมหรือตัวบ่งชี้ที่พึงประสงค์ ไว้ 10 ประการดังนี้

- มีระเบียบวินัย
- มีความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม
- ขยัน ประหยัด และขี้อุตสาหะในสัมมาชีพ
- สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ
- รู้จักคิดริเริ่ม วิจัย และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
- กระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รักและเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

- มีพลานามัยสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
 - รู้จักพึ่งตนเองและมีอุดมคติ
 - มีความภาคภูมิใจและรู้จักทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และทรัพยากรของชาติ
 - มีความเสียสละ เมตตาอารี กตัญญูกตเวที กล้าหาญ และสามัคคีกัน
- ซึ่งทั้ง 10 ประการดังกล่าวควรปลูกฝังให้กับนักเรียนทุกระดับชั้น นักศึกษาและประชาชน

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2529) ได้ศึกษาคุณสมบัติของค่านิยมพื้นฐานของคนไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปลูกฝังการวัดจริยศึกษาให้แก่เยาวชน โดยเน้นให้เห็นการจัดลำดับความสำคัญของค่านิยมพื้นฐานทางจริยธรรมของแต่ละคุณลักษณะ ผลการศึกษาเมื่อนำค่านิยมทางจริยธรรมที่มีความสำคัญ 10 ลำดับ มาจัดเรียงจากมากไปน้อย พบว่ามีลำดับความสำคัญดังนี้

- ความรับผิดชอบ
- ความมีวินัยในตนเอง
- ความซื่อสัตย์
- การยึดหลักการ
- ความกตัญญู
- ความเสียสละ
- ความมีเมตตา
- ความตรงต่อเวลา
- การฟังพากัน
- การยึดตัวบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้กำหนดตัวบ่งชี้คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ไว้ในมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรกตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยกล่าวไว้ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งมีตัวบ่งชี้ ดังนี้

- มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา
- ซื่อสัตย์สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สำหรับระดับอาชีวศึกษา)
- มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม
- ประหยัด (ใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติ อย่างประหยัดและคุ้มค่า)

คุณลักษณะทางจริยธรรมที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญ ดังที่ปรากฏในการศึกษาของ ชวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2529) และยังปรากฏเสมอๆ ในการระบุคุณลักษณะทางจริยธรรมของหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ แสดงให้เห็นว่าความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะหนึ่งของจริยธรรมที่มีความสำคัญโดดเด่น และได้รับการกล่าวถึงอยู่เสมอ

2.1.3 องค์ประกอบของจริยธรรม

องค์ประกอบของจริยธรรมของมนุษย์นั้นแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) ความรู้เชิงจริยธรรม 2) ทศนคติเชิงจริยธรรม 3) การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และ 4) การปฏิบัติเชิงจริยธรรม ดังรายละเอียดดังนี้

1) **ความรู้เชิงจริยธรรม** หมายถึง การมีความรู้ว่าการปฏิบัติหรือพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือดี และการปฏิบัติหรือพฤติกรรมใดเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้อง ซึ่งความรู้เชิงจริยธรรมนี้จะขึ้นอยู่กับสังคมนั้นๆ เป็นส่วนใหญ่ การพัฒนาความรู้เชิงจริยธรรมนี้จะเกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านอายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญา บุคคลจะเรียนรู้มาตั้งแต่เกิด โดยเฉพาะในช่วงอายุ 2-10 ขวบ จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมทางสังคมเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตาม ความรู้เชิงจริยธรรมนี้ก็เป็องค์ประกอบหนึ่งในหลายๆ องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การปฏิบัติของบุคคล นอกจากนี้การศึกษาเกี่ยวกับความรู้เชิงจริยธรรมส่วนใหญ่จะเป็นรายละเอียด ทำให้ยากต่อการทำนายพฤติกรรม

2) **ทัศนคติเชิงจริยธรรม** ตามความหมายของทัศนคติ ซึ่งหมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อ ความรู้สึก และความพร้อมที่จะทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งหนึ่งนั้น ทัศนคติเชิงจริยธรรมก็หมายถึง ความเชื่อในลักษณะที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ความรู้สึกในลักษณะชอบ-ไม่ชอบ หรือรู้สึกดี-หรือไม่ดี และความพร้อมที่จะปฏิบัติ เกี่ยวกับพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมในสังคม นักจิตวิทยาสังคมเชื่อว่า ทัศนคติเชิงจริยธรรมนี้สามารถใช้เป็นตัวทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของบุคคลได้แม่นยำกว่าความรู้เชิงจริยธรรมแต่เพียงตัวแปรเดียว

3) **การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม** หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวนี้จะแสดงถึงเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการเลือกจะกระทำพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคล การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบว่าบุคคลที่มีจริยธรรมในระดับแตกต่างกันอาจมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันได้ และบุคคลที่มีการกระทำเหมือนกัน อาจมีเหตุผลเบื้องหลังการกระทำและระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจฉินิก, 2520:5) นักทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม คือ เพียเจท์ และ โคลเบอร์ก (Piaget, 1932 และ Kohlberg, 1969) ได้ใช้การอ้างเหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลเป็นเครื่องแสดงถึงพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลนั้น ในการวิจัยนี้ได้ศึกษาการพัฒนาจริยธรรมโดยการใช้รากฐานจากทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก และได้ใช้เครื่องมือวัดระดับจริยธรรมของ ประภาเพ็ญ สุวรรณ และคณะ (2535) สร้างโดยใช้วิธีการเลือกยอมรับเหตุผลประเภทต่างๆ ของบุคคลเป็นเกณฑ์ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบันมากขึ้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้เน้นหนักในองค์ประกอบของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นหลัก

4) **พฤติกรรมเชิงจริยธรรม** หมายถึงการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติในสิ่งที่สังคมเห็นชอบ หรือองคเวเน่ไม่แสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ได้แก่ การเสียสละ การช่วยเหลือบุคคลอื่น การโกงสิ่งของเงินทอง การ

กล่าวเท็จ เป็นต้น ซึ่งการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนี้เป็นสิ่งที่ยากในการปฏิบัติที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพราะต้องสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริง

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ จริยธรรมของบุคคลด้านต่างๆ แยกออกเป็นเอกเทศ และบุคคลสามารถเรียนรู้ได้จากการเลียนแบบ หรือจากการได้รับแรงเสริม ส่วนเหตุผลเชิงจริยธรรมต้องฟังกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นการปลูกฝังจริยธรรมจึงเป็นหน้าที่รับผิดชอบของทุกหน่วยงานและทุกสถาบันในสังคมนับตั้งแต่สถาบันครอบครัวที่มีบทบาทที่สำคัญมากและเป็นจุดเริ่มต้นของการปลูกฝังจริยธรรมในเด็ก ครอบครัวเป็นผู้เตรียมพื้นฐานความพร้อมทางจิตใจให้บุคคลรับอิทธิพลจากแหล่งอื่นๆ ได้ในปริมาณและคุณภาพที่แตกต่างกัน นอกจากนี้แล้วเมื่อเด็กโตขึ้น โรงเรียน กลุ่มเพื่อน สื่อมวลชน ศาสนา เพื่อนร่วมงาน ฯลฯ ก็มีอิทธิพลในการปลูกฝังจริยธรรมแก่บุคคล รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาซึ่งก็มีหน้าที่รับผิดชอบในการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่บุคคลด้วย

จริยธรรมเกี่ยวข้องกับตัวแปร 2 ตัว คือ ค่านิยม และคุณธรรม ค่านิยม คือ สิ่งที่คุณส่วนใหญ่ในสังคมเห็นว่าสำคัญ เช่น การรักษาหน้า ความมีอาวุโส ฯลฯ ส่วนคุณธรรม คือ สิ่งที่คุณส่วนใหญ่ในสังคมเห็นว่าดี เช่น ความซื่อสัตย์ วินัย ประหยัด ฯลฯ ลักษณะบางอย่างจึงเป็นที่ทั้งคุณธรรมและค่านิยมไปพร้อมๆ กัน เช่น ในสังคมไทยคนส่วนใหญ่เห็นว่า “ความกตัญญู” เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และดีงาม

จริยธรรมจะเกิดขึ้นเมื่อคุณธรรมหรือค่านิยมตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป มีความขัดแย้งกัน ทำให้คนตกอยู่ในสภาพที่ต้องตัดสินใจ หรือต้องแก้ปัญหา การเลือกในการปฏิบัตินี้จะบ่งชี้ถึงว่าเป็นผู้มีจริยธรรมเป็นอย่างไร สูงหรือต่ำ ส่วนมากแล้วคนเรามักพบเหตุการณ์ขัดแย้งระหว่างความเห็นแก่ตัวกับการเห็นแก่คนอื่น หรือเห็นแก่ส่วนรวม ถ้าการตัดสินใจปฏิบัติเพราะความเห็นแก่ตัวก็แสดงว่าเป็นคนมีจริยธรรมต่ำ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2526: 2-3)

2.1.3 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

2.1.3.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (ประกาศรี สีหอำไพ, 2540)

เพียเจต์ เชื่อว่าพัฒนาการทาง จริยธรรมเป็นกระบวนการพัฒนาตามลำดับขั้น หรือการพัฒนาจริยธรรมจะไม่มีอาการข้ามขั้น เพียเจต์ แบ่งขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 3 ขั้น ดังต่อไปนี้

(1) ขั้นก่อนจริยธรรม (Pre-moral Stage) เป็นระดับจริยธรรมของเด็กอายุ 0 – 2 ปี ซึ่งยังไม่สามารถรับรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างละเอียด ทำให้ความสามารถในการตัดสินใจตามความต้องการทางร่างกายหรือความคิดเห็นของคนใกล้ชิด เช่น เด็กประพฤติตามคำแนะนำหรือการห้ามปรามของพ่อแม่ โดยคิดว่าสิ่งที่พ่อแม่ให้ประพฤตินั้นเป็นสิ่งดี

(2) **ขั้นปฏิบัติตามคำสั่งหรือแปลความตามเกณฑ์ (Heteronomous Stage)** เป็นระดับจริยธรรมของเด็กอายุ 2 – 8 ปี ซึ่งสามารถเรียนรู้สิ่งแวดล้อมและบทบาทที่เขาควรปฏิบัติต่อผู้อื่นได้ สามารถประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ ตัดสินใจว่าสิ่งใดควรกระทำหรือไม่ควรกระทำด้วยตนเองเริ่มรับรู้และการทำงานตามความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเองมากขึ้น หรือใกล้เคียงกับการกระทำตามกฎระเบียบและกฎเกณฑ์ของสังคม

(3) **ขั้นเหตุผลของตนเองหรือแปลความพฤติกรรม (Autonomous Stage)** เป็นระดับจริยธรรมของเด็กอายุ 8 ปีขึ้นไป ซึ่งสามารถคิดและตัดสินใจได้ด้วยเหตุผลของตนเอง เริ่มปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม สังเกตและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้ถูกต้องมากขึ้น ประพฤติปฏิบัติเพื่อตอบสนองพัฒนาการทางด้านจิตใจมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นสูง

2.1.3.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ทฤษฎีพัฒนาการของเหตุผลเชิงจริยธรรม

ทฤษฎีพัฒนาการของเหตุผลเชิงจริยธรรม (The cognitive theory of development of moral reasoning ability) ถูกเสนอโดยนักจิตวิทยา ชื่อ Lawrence Kohlberg ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ใน Harvard University โดยเสนอทฤษฎีนี้ตามพื้นฐานจากทฤษฎีพัฒนาการของการรู้การคิดของ Jean Piaget (Kohlberg, 1969; 1976; 1980, อ้างถึงใน คุณเดือน พันธมนาวิน, 2550) โดย Kohlberg ได้เสนอว่าพัฒนาการของเหตุผลเชิงจริยธรรม มีลักษณะดังนี้

ประการแรก เหตุผลเชิงจริยธรรม มีการพัฒนาตามระดับความสามารถของการรู้การคิดหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม มีพัฒนาการตามระดับสติปัญญาตามทฤษฎีของ Piaget บุคคลที่มีความสามารถทางการคิดในขั้นต้นๆ โดยเฉพาะในวัยเด็ก มักเป็นผู้ที่คิดเกี่ยวกับตนเอง และรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น โดยคิดว่า คนอื่นจะต้องรู้สึก คิด และกระทำอย่างที่คุณคิด รู้สึก และ อยากรกระทำเช่นเดียวกัน โดยมิได้มองว่า บุคคลอื่นอาจคิด รู้สึก หรือ กระทำ ต่างจากตน เพราะเขาอยู่ในกาลเทศะ หรือมีความจำเป็นต่างจากตน บุคคลที่มีความคิดเช่นนี้ Piaget เรียกว่ามีความเป็น Egocentric สูงเมื่อบุคคลโตขึ้น เรียนรู้และมีประสบการณ์มากขึ้น บุคคลจะมีพัฒนาการทางสติปัญญาเพิ่มขึ้น โดยเรียนรู้ว่า คนอื่นอาจมิได้มีความรู้สึก คิด หรือกระทำอย่างที่คุณคิดหรือกระทำ เพราะเขาอยู่ในสถานการณ์ต่างๆ จากเรา บุคคลในวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งมีความคิดในขั้นรูปธรรม มักเป็นบุคคลประเภท “ตาเห็น มือจับต้องได้ จึงจะเชื่อหรือปฏิบัติตาม” ดังนั้นสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น หรือเป็นสิ่งที่จะต้องคาดการณ์ ต้องคิดก่อนกระทำว่า จะเกิดผลดีผลเสียอย่างไรต่อตนเองและสังคมในอนาคต บุคคลที่มีสติปัญญาในขั้นรูปธรรมจึงไม่สามารถควบคุม

ให้ตนทำในสิ่งที่ถูกต้อง เพื่ออนาคตที่ดีได้ ส่วนบุคคลที่มีระดับสติปัญญาสูง มักเป็นบุคคลตั้งแต่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นเป็นต้นไป คือบุคคลที่มีความสามารถทางการรู้การคิดในขั้นนามธรรม เป็นผู้ที่สามารถคิดและรับรู้ และคาดการณ์ในสิ่งที่มองไม่เห็นหรือยังไม่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มีความสามารถในการแยกแยะสาเหตุและผล มีความสามารถในการคิดสังเคราะห์และวิเคราะห์ได้ ดังนั้น บุคคลเหล่านี้จึงมักเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูง เพราะเป็นผู้ที่คิดวิเคราะห์ได้ว่า สิ่งที่ตนเองกระทำนั้น เป็นสิ่งที่ดีมาน้อยเพียงใดและจะส่งผลดีผลเสียกับใคร ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว จึงเป็นผู้ที่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล ซึ่งส่วนหนึ่งคือ เรื่องของบาปบุญคุณโทษ การทำดีได้ดี การทำชั่วได้ชั่ว ตลอดจนสามารถยอมรับเรื่อง นรกสวรรค์และนิพพาน

ประการที่สอง จากประการแรกจะเห็นได้ว่า ความสามารถทางสติปัญญาพัฒนาไปตามวัยหรืออายุ โดยส่วนใหญ่ บุคคลที่อายุน้อย มีความสามารถทางการรู้การคิดน้อยกว่าหรือมีสติปัญญาน้อยกว่า บุคคลที่มีอายุมาก ดังนั้น ความสามารถของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถทางสติปัญญา จึงแตกต่างกันไปตามอายุเช่นกัน โดย Kohlberg เสนอว่า บุคคลในวัยเด็ก จะมีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำกว่า บุคคลในวัยผู้ใหญ่ Kohlberg ได้เสนอว่า พัฒนาการของเหตุผลเชิงจริยธรรม (Moral stages) มี 3 ระดับ ในแต่ละระดับยังแบ่งเป็น 2 ชั้น ได้แก่

ตารางที่ 2.1 พัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของ Kohlberg (1969)

ระดับจริยธรรมและอายุ	ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
ระดับที่ 1 ก่อนกฎเกณฑ์ อายุ 2-10 ขวบ	ขั้นที่ 1 หลักการหลบหลีกการถูกลงโทษ ขั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล
ระดับที่ 2 ตามกฎเกณฑ์ อายุ 10-16 ปี	ขั้นที่ 3 หลักการทำตามความเห็นชอบของผู้อื่น ขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่และกฎข้อบังคับในสังคม
ระดับที่ 3 เหนือกฎเกณฑ์ อายุ 16 ปีขึ้นไป	ขั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา ขั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Preconventional level)

เด็กอายุ 2 ถึง 10 ขวบ จะมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับนี้ โดยเด็กจะปฏิบัติตามสิ่งที่พ่อแม่บอกให้กระทำ และเรียนรู้ว่าสิ่งใดดีหรือสิ่งใดไม่ดี จากผลที่เด็กกระทำแล้ว โคนลงโทษทางกายหรือได้รับรางวัล Kohlberg ได้แบ่งเหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับนี้ออกเป็น 2 ชั้น ได้แก่

ขั้นที่ 1 หลักการหลบหลีกการถูกลงโทษ (Punishment and obedience orientation) ขั้นนี้เป็นพัฒนาการของเหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นแรก เป็นจริยธรรมของเด็กอายุ 2 ถึง 7 ขวบ เด็กจะตัดสินใจหรือยอมกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง เพราะความกลัวความเจ็บปวดจากการถูกลงโทษทางกาย เช่น เด็กไม่ดื้อ เด็กยอมทำตามสิ่งที่ผู้เลี้ยงบอกหรือสั่ง เพราะกลัวถูกตี กลัวถูกลงโทษ จริยธรรมในขั้นนี้อาจปรากฏในผู้ใหญ่ที่เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่พัฒนาตามวัย เช่น ไม่กระทำการใดสิ่งหนึ่ง เพราะกลัวถูกลงโทษ หรือกลัวตกนรก เป็นต้น

ขั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล (Instrumental-relativist orientation) เป็นจริยธรรมของเด็กอายุ 7 ถึง 10 ขวบ เด็กจะเรียนรู้ว่า การกระทำที่ถูกต้อง คือ การกระทำที่ได้รับผลตอบแทนที่น่าพอใจ เช่น ขนม อาหาร ของเล่น หรือ เงิน เป็นต้น ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เข้าทำนองว่า “ยื่นหมู ยื่นแมว” หรือ “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน” หรือ “ผลัดกันเกาหลี” มักปรากฏการให้เหตุผลในการกระทำในจริยธรรมขั้นนี้ เช่น เด็กจะทำตามคำสั่ง ก็ต่อเมื่อมีสิ่งของตอบแทน เช่น ขนม เงิน เป็นต้น ผู้ใหญ่ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมชงักในขั้นนี้จะให้เหตุผลการกระทำหรือไม่กระทำเช่น ทำแล้วไม่คุ้มค่ากับที่ลงทุนลงแรง หรือ ทำแล้วสูญเปล่า หรือ จะทำอะไรใด ถึงแม้จะเป็นหน้าที่ก็จะขอหรือต้องได้สิ่งตอบแทน มิฉะนั้นจะไม่ทำ หรือทำแบบขอไปที เป็นต้น

ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ (Conventional level)

เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับนี้ เป็นของเด็กที่มีพัฒนาการทางเหตุผลเชิงจริยธรรมมากขึ้น กรอบแนวคิดในการวิจัยยึดทฤษฎีจริยธรรมของ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) ดังนี้

ซึ่งโดยส่วนมาก คือ เด็กในอายุระหว่าง 10 ถึง 16 ปี ช่วงนี้เป็นช่วงที่เด็กได้รับการถ่ายทอดทางสังคมจากหลายแหล่ง โดยเฉพาะครอบครัว เพื่อนและสังคม อิทธิพลจากแหล่งเหล่านี้จึงมีผลต่อเหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็ก และแสดงบทบาทของตนตามที่สังคมคาดหวังได้ในระดับนี้แบ่งเป็นอีก 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 3 หลักการทำตามความเห็นชอบของผู้อื่น (Interpersonal concordance)

ในช่วงนี้ เหตุผลที่สำคัญในการที่เด็กจะตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมเกิดจากการที่เด็กรู้สึกว่าจะสิ่งที่ตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำนั้น ได้รับความเห็นชอบ ยินยอม หรือเป็นไปตามที่บุคคลรอบข้างคาดหวังหรือยอมรับ ดังนั้นเด็กในช่วงอายุ 10 ถึง 13 ปี มักมีพฤติกรรมคล้อยตามพฤติกรรมเลียนแบบ หรือ พฤติกรรมที่ทำให้ตนเป็นจุดเด่น เพื่อเรียกร้องความสนใจและการยอมรับจากผู้อื่น โดยเฉพาะเพื่อน ในเด็กบางคน การที่จะเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน ทำให้ตนต้องแสดงพฤติกรรมที่เด่น รู้สึกว่าตนเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งอาจเป็นพฤติกรรมไม่น่าปรารถนาหรือเบี่ยงเบน เช่น พฤติกรรมการขบถซึ่ง พฤติกรรมการเสพสารเสพติด เป็นต้น ส่วนผู้ใหญ่ที่จริยธรรมหยุดชะงักอยู่ในขั้นนี้ คือ บุคคลที่กระทำการใดๆ โดยเห็นแก่พวกพ้อง เครือญาติหรือเพื่อนฝูง

มากกว่าที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งใด เพราะเห็นแก่ส่วนรวมเป็นหลัก โดยจะเลือกยึดเอาผลประโยชน์ของตนหรือพวกพ้องเป็นหลักมากกว่าเอาประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

ขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่และกฎข้อบังคับในสังคม (Law and order) จริยธรรมในขั้นนี้เป็นจริยธรรมที่สูงกว่าขั้นที่ 3 ในขั้นนี้บุคคลกระทำสิ่งต่างๆ ตามกฎระเบียบหรือหน้าที่ที่สังคมกำหนด โดยไม่คำนึงถึงญาติหรือพวกพ้องเพื่อนฝูง โดย Kohlberg เสนอว่า จริยธรรมในขั้นนี้เป็นจริยธรรมของเด็กอายุ 13 ถึง 16 ปี เช่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบโรงเรียน การปฏิบัติตามกฎจราจร การปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กรหรือหน่วยงาน เป็นต้น อย่างไรก็ตามผู้ใหญ่หลายคนมีเหตุผลเชิงจริยธรรมหยุดชะงักอยู่ในขั้นนี้ โดยการทำอย่างกฎระเบียบข้อบังคับมาเป็นประโยชน์ในการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออีกนัยหนึ่ง คือ การนำระเบียบที่มนุษย์ตั้งขึ้นมาอ้างโดยไม่ดูผลประโยชน์ของส่วนรวม

ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Postconventional level)

เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับนี้เป็นของบุคคลที่อายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป บุคคลจะตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดตามความคิดและเหตุผลของตน ซึ่งเห็นว่าเหมาะสมแล้ว โดยมักตัดสินใจบนพื้นฐานความถูกต้อง ยุติธรรม และ/หรือ ยึดประโยชน์ของส่วนรวมหรือสังคมเป็นหลักโดยแบ่งได้เป็นอีก 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา (Social-contract legalistic orientation) บุคคลยึดข้อตกลงเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและความถูกต้องเป็นหลัก ซึ่งข้อตกลงและความถูกต้องเป็นไป

ขั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล (Universal-ethic principal orientation) บุคคลจะแสดงเหตุผลที่เป็นหลักสากล ไม่ยึดติดต่อกฎเกณฑ์ทางสังคมของตน บุคคลมีความยืดหยุ่นทางจริยธรรม กระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดตามหลักอุดมคติสากล เพราะประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลักขั้นนี้จะปรากฏในผู้ใหญ่

2.1.4 แบบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

เครื่องมือที่ใช้วัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงมาเป็นลำดับในปัจจุบันเครื่องมือแบบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่นิยมใช้มี 3 ชนิด (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524 และสุรพงษ์ ชูเดช, 2534 อ้างถึงใน ฤกษ์ชัย คุณูปการ, 2539) ดังนี้

(1) แบบวัดแบบอัตนัยหรือเขียนตอบโดยอิสระเป็นแบบวัดซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามชนิดเขียนตอบจำนวน 5-9 ข้อ คำถามแต่ละข้อเป็นปัญหาจริยธรรมที่แสดงถึงความขัดแย้งระหว่างความต้องการส่วนตัวกับกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคม การเขียนตอบมักจะเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือการให้เหตุผลต่าง ๆ เกี่ยวกับการกระทำของตัวละครในเรื่องสำหรับการตรวจ

คำตอบเพื่อแบ่งระดับจริยธรรมของผู้ตอบจะเน้นที่ตัวเหตุผลมากกว่าการถูกหรือผิดของคำตอบและควรตรวจอย่างน้อย 2 คน

(2) แบบวัดแบบปรนัยหรือแบบวัดชนิดมีตัวเลือกเป็นแบบวัดซึ่งประกอบด้วยเนื้อเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาขัดแย้งทางจริยธรรมจำนวน 10-15 เรื่อง แต่ละเรื่องจะมีคำตอบให้เลือก 6 ตัวเลือกจะจำแนกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมครบทั้ง 6 ชั้น ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก ผู้ตอบจะเลือกตอบตัวเลือกที่คิดว่าใกล้เคียงกับความคิดเห็นและเหตุผลของตนเองมากที่สุดได้เพียงเรื่องละ 1 คำตอบ แบบวัดชนิดมีตัวเลือกนี้ เป็นวิธีมาตรฐาน เพราะการตรวจคำตอบและการให้คะแนนมีรูปแบบหลักเกณฑ์มาตรฐานเดียวกันจึงไม่มีความลำเอียงในการตรวจ

(3) แบบวัดจัดลำดับความสำคัญของประเด็นคำตอบเป็นแบบวัดซึ่งประกอบด้วยเนื้อเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัญหาขัดแย้งทางจริยธรรม แต่ละเรื่องหรือแต่ละปัญหามีคำตอบแสดงเหตุผลเชิงจริยธรรมไว้ให้จัดลำดับจำนวน 12 ประเด็น ผู้ตอบต้องประเมินความสำคัญแต่ละประเด็น และจัดลำดับความสำคัญเรียงจากประเด็นที่สำคัญมากที่สุดไปยังประเด็นที่สำคัญน้อยที่สุด และเลือกประเด็นที่สำคัญในลำดับต้น ๆ ตามจำนวนที่ต้องการมาเรียงลำดับความสำคัญอีกครั้งหนึ่ง

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นแบบวัดแบบปรนัยมีคำตอบให้เลือก 6 ตัวเลือก ซึ่งจำแนกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมครบทั้ง 6 ชั้น ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศพบงานวิจัยเกี่ยวกับการให้เหตุผลทางจริยธรรมดังนี้

Kohlberg (1969) ได้ศึกษาจริยธรรมตามแนวของ Piaget และพบความจริงว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้น มิได้บรรลุจุดสมบูรณ์ในบุคคลอายุตั้งแต่ 10 ปี เป็นส่วนมาก แต่มนุษย์ในสภาพปกติจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมอีกหลายขั้นตอน จากอายุ 11 ปี ถึง 25 ปี

Holstein (1976) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นและบิดามารดาของวัยรุ่นเหล่านั้นในช่วง 3 ปี ซึ่งเป็นการศึกษาแบบช่วงยาว (Longitudinal study) พบผลสอดคล้องกับผลของ Kohlberg คือ ผู้ใหญ่ซึ่งเป็นบิดามารดาของเด็กวัยรุ่นที่ถูกศึกษา ผู้ซึ่งกำลังอยู่ในช่วงอายุ 40 ปีเศษ ทั้งชายและหญิง ส่วนใหญ่ มีจริยธรรมในขั้นที่ 4 ผู้ใหญ่ชายมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าผู้ใหญ่หญิง และในช่วง 3 ปี ที่มีการวัดสองครั้งนั้น จริยธรรมของผู้ใหญ่ก้าวหน้าขึ้นน้อยมาก ซึ่งตรงข้ามกับวัยรุ่นชายหญิงที่เป็นบุตร ในช่วงสามปีที่เว้นไปนั้นเด็กมีพัฒนาการทางจริยธรรมเร็วมาก ในการวัดครั้งแรก เด็กเหล่านี้อายุเพียง 13 ปี เด็กหญิงมีพัฒนาการทาง

จริยธรรมสูงกว่าเด็กชาย แต่พอมาวัดอีกครั้งเมื่ออายุ 16 ปี ชายมีพัฒนาการสูงกว่าหญิง จึงทำให้เข้าใจบทบาทของเพศและอายุที่มีต่อพัฒนาการทางจริยธรรมได้ดีขึ้นด้วย

จूरिพร กาญจนการุณ (2552) ศึกษาเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา มจร. เกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน โดยการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษา มจร. จำนวน 383 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามอย่างมีโครงสร้าง 2 ชุด สร้างขึ้นโดยใช้แนวคิดของโคลเบอร์ก และตามวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ตามลำดับการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพื้นฐาน การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และเก็บข้อมูลภาคสนามโดยวิธีการสนทนากลุ่ม โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นกลุ่มนักศึกษา มจร.ที่กำลังศึกษาวิชามนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิตจำนวน 10 กลุ่ม (กลุ่มละ 8-10 คน) วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และการสรุปเชิงอุปนัย ผลการวิจัยปรากฏทั้งข้อมูลเชิงสถิติ และข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้คือ นักศึกษา มจร. มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคม (=4.56) และมีการรับรู้เกี่ยวกับสังคมอยู่เย็นเป็นสุขอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (= 3.74) ตัวแปรการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และการรับรู้เกี่ยวกับสังคมอยู่เย็นเป็นสุข มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.001 โดย $r = .756$ นั่นคือ นักศึกษาที่มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง จะมีการรับรู้เกี่ยวกับสังคมอยู่เย็นเป็นสุขสูงด้วย ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า นักศึกษา มจร.มีการให้ความหมายของคุณธรรม จริยธรรมทั้งส่วนที่เป็นนามธรรม และส่วนที่เป็นรูปธรรม ในแง่ประโยชน์ของคุณธรรมจริยธรรมนั้น กลุ่มนักศึกษาเห็นว่ามิประโยชน์เกิดขึ้นได้ทั้งส่วนตน และส่วนรวมส่วนวิธีการสร้างให้เกิดสังคมคุณธรรมจริยธรรมนั้น นักศึกษาเห็นว่ามิทั้งวิธีปฏิบัติตนด้วยการแบ่งปัน และวิธีนำหลักคุณธรรมจริยธรรมมาใช้เป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมโครงการทางสังคม

น้ำทิพย์ ทับทิมทอง (2554) ศึกษาเรื่องการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตแพทยมหาวิทาลัยนเรศวรมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตแพทยมหาวิทาลัยนเรศวร กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตแพทย์ทั้ง 6 ชั้นปีของมหาวิทาลัย นเรศวรในการศึกษา 2551 จำนวน 510 ราย ผลการศึกษา พบว่า นิสิตแพทย์ทั้งหมดจำนวน 510 ราย ส่วนใหญ่ร้อยละ 43.8 มีระดับการใช้เหตุผล เชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 4 คือ หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม รองลงมาร้อยละ 39.5 เป็นกลุ่มที่มีระดับ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 3 คือ หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ เมื่อเปรียบเทียบตัวแปรด้าน ชั้นปีพบว่า นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1 มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่านิสิตชั้นปีที่สูงกว่าทุกชั้นปีอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) และ

พบว่านิสิตแพทย์ชั้นปรีคลินิกจะมีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม สูงกว่านิสิตแพทย์ชั้นคลินิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) นอกจากนี้ยังพบว่าระดับชั้นปีกับระดับ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตแพทย์มีความสัมพันธ์กันทางลบในระดับปานกลาง ($r = -0.474$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) เมื่อเปรียบเทียบตัวแปรด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นิสิตแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) โดยพบว่านิสิตแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม สูงกว่านิสิตแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า นอกจากนี้ยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับระดับ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตแพทย์มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับเล็กน้อย ($r = 0.127$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) เมื่อเปรียบเทียบตัวแปรด้านเพศและรายได้ต่อเดือนของครอบครัวพบว่า นิสิต แพทย์ มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

พิจามณูชฺ์ ปฐมศิริกุล (2555) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่จัดซื้อในบริษัทกลุ่มวิสาหกิจการผลิตอาหารและอาหารสำเร็จรูป มีความมุ่งหมายคือ 1. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะทางจิตและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่จัดซื้อในบริษัทกลุ่มวิสาหกิจการผลิตอาหารและอาหารสำเร็จรูป 2. เพื่ออธิบายพฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่จัดซื้อในบริษัทกลุ่มวิสาหกิจการผลิตอาหารและอาหารสำเร็จรูป ด้วยปัจจัยลักษณะทางจิตและปัจจัยทางสังคม 3. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่จัดซื้อในบริษัทกลุ่มวิสาหกิจการผลิตอาหารและอาหารสำเร็จรูปกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อในบริษัทกลุ่มวิสาหกิจการผลิตอาหารและอาหารสำเร็จรูปจำนวน 246 คน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรลักษณะทางจิต 4 ตัวแปร คือ เจตคติที่ดีต่อการทำงานจัดซื้อ เหตุผลเชิงจริยธรรม บุคลิกภาพเชิงรุก และการรับรู้ความสามารถของตนในการทำงานจัดซื้อ และตัวแปรลักษณะทางสังคม 2 ตัวแปร คือ การสนับสนุนจากองค์กร บรรยากาศการสื่อสารในองค์กร ส่วนตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่จัดซื้อการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบ Enter สรุปผลการวิจัย ดังนี้ 1. เจ้าหน้าที่จัดซื้อที่มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานจัดซื้อสูง และรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่าเจ้าหน้าที่จัดซื้อที่มีลักษณะอื่นๆ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุมาก กลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า และกลุ่มรายได้สูง 2. เจ้าหน้าที่จัดซื้อที่มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานจัดซื้อสูง และรับรู้

บรรยากาศการสื่อสารในองค์กรที่ดีสูง เป็นผู้ที่มียุติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่าเจ้าหน้าที่จัดซื้อที่มีลักษณะอื่นๆ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า กลุ่มประสบการณ์ทำงานจัดซื้อน้อย กลุ่มประสบการณ์ทำงานจัดซื้อมาก และกลุ่มรายได้สูง 3. เจ้าหน้าที่จัดซื้อที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในการทำงานจัดซื้อสูง และรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรสูง เป็นผู้ที่มียุติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่าเจ้าหน้าที่จัดซื้อที่มีลักษณะอื่นๆ ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุมาก และกลุ่มรายได้สูง 4. ตัวแปรลักษณะทางจิตและลักษณะทางสังคม 6 ตัว ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่จัดซื้อได้ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยในกลุ่มรวม สามารถทำนายได้ร้อยละ 57 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีตัวแปรที่เป็นตัวทำนายสำคัญ 4 ตัว คือ เจตคติที่ดีต่อการทำงานจัดซื้อ ($\beta = .28$) บรรยากาศการสื่อสารในองค์กร ($\beta = .28$) การรับรู้ความสามารถของตนในการทำงานจัดซื้อ ($\beta = .24$) และเหตุผลเชิงจริยธรรม ($\beta = .19$) ตามลำดับ ในกลุ่มย่อยลักษณะทางจิตที่สำคัญ ตัวแรก ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อการทำงานจัดซื้อทำนายพฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพได้เป็นลำดับแรก ใน 4 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มอายุมาก กลุ่มปริญญาตรีหรือสูงกว่า กลุ่มประสบการณ์น้อย และกลุ่มรายได้สูง ต่อมาคือ การรับรู้ความสามารถของตนในการทำงานจัดซื้อ ทำนายพฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพได้เป็นลำดับแรก ใน 3 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มอายุน้อย กลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มประสบการณ์มาก ส่วนลักษณะทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ บรรยากาศการสื่อสารในองค์กร ทำนายพฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพได้เป็นลำดับแรก ใน 1 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มระดับรายได้ต่ำ

แจ่มนิดา คณานันท์ และอรพินทร์ ชูชม (2555) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงานของข้าราชการพลเรือนกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงาน ปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมที่สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงาน และค้นหาตัวแปรที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงาน โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการพลเรือนที่ปฏิบัติงานในส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3,516 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (1967) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 359 คน ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ แบบ enter ผลการวิจัยพบว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้าและการเห็นแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ที่มีผลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงานของข้าราชการพลเรือนกระทรวงศึกษาธิการ 2) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักใน

ปัญหาการขาดแคลนพลังงานไฟฟ้าและการรับรู้ข่าวสารด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ที่มีผลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงานของข้าราชการพลเรือนกระทรวงศึกษาธิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคม สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงานของข้าราชการพลเรือนกระทรวงศึกษาธิการได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคม โดยในกลุ่มรวมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงานของข้าราชการพลเรือนกระทรวงศึกษาธิการ ได้ร้อยละ 53 โดยตัวแปร 4 ตัว ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า การรับรู้ความสามารถของตนในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า การเห็นแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้า และการรับรู้ข่าวสารด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้า เป็นตัวทำนายที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวทำนายที่สำคัญอันดับแรกได้แก่ การเห็นแบบอย่างการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ($\beta = .29$) และรองลงมา คือ เจตคติที่ดีต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ($\beta = .27$)

บทที่ 3

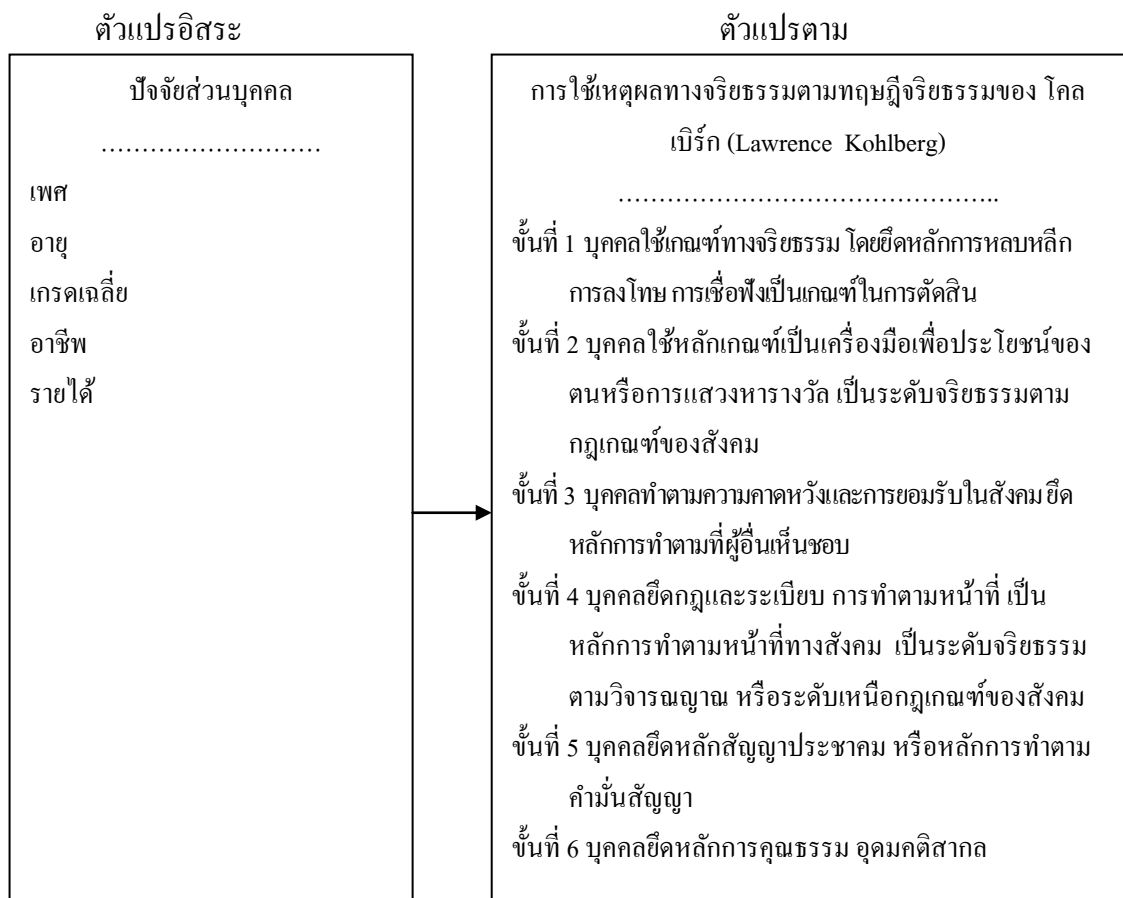
ระเบียบวิธีศึกษา

3.1 ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคคำปาง ศูนย์
กรุงเทพ จำนวน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาการตลาด และสาขา
การจัดการระบบสารสนเทศ ทุกชั้นปี รวมจำนวน 282 คน เนื่องจากประชากรมีจำนวนไม่มาก
ดังนั้นจึงเลือกตัวอย่างโดยการเลือกทั้งประชากร

3.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการสังเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดระดับจริยธรรมของนักศึกษาสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1. เรื่องทั่วไป

เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแลครอบคลุมทั่ว ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาของบิดามารดา เป็นต้น

ส่วนที่ 2. การตัดสินใจในชีวิตประจำวัน

เป็นแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม ประกอบด้วยเรื่องราวหรือสถานการณ์จำนวน 14 สถานการณ์ ผู้ตอบแบบสำรวจต้องจินตนาการว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ ในแต่ละสถานการณ์จะมี 6 ตัวเลือก โดยผู้ตอบต้องตัดสินใจและต้องเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว สถานการณ์ทั้ง 14 อย่างมีดังนี้

- 1) เหตุผลที่เรียนต่อไปแม้ว่าจะเบื่อการเรียน
- 2) สาเหตุที่เลิกคบกับเพื่อนที่ชอบลักขโมยเงิน
- 3) สาเหตุที่ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านหรือดูแลน้อง
- 4) สาเหตุที่มีได้คุณภาพไป
- 5) การเลิกทะเลาะหรือหลีกเลี่ยงไม่ทะเลาะกับคนอื่นเท่าที่จะทำได้
- 6) สาเหตุที่หยุดรถตรงสัญญาณไฟแดง แม้ว่าจะรีบนำคนเจ็บหนักส่งโรงพยาบาล
- 7) สาเหตุที่ไม่ยอมเป็นพยานให้ตำรวจแม้จะเห็นตัวผู้ร้าย
- 8) สาเหตุที่เข้าคิวตามลำดับก่อนหลัง
- 9) สาเหตุที่ไม่กินเงินทองที่เกินให้พ่อค้า หลังจากถูกเรียกราคาสินค้าแพงกว่าปกติ
- 10) สาเหตุที่ข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย
- 11) สาเหตุที่ไม่รายงานความผิดอย่างร้ายแรงของเพื่อนสนิท
- 12) สาเหตุที่ไม่ยอมรับกระดาษคำตอบจากเพื่อนในห้องสอบ
- 13) สาเหตุที่เก็บผลมะม่วงจากกิ่งที่ยื่นเข้ามาในเขตบ้านก่อนขออนุญาตเจ้าของต้น

มะม่วง

- 14) สาเหตุที่ยื่นเงินค่าโดยสาร แม้กระเป๋ารถจะลืมเก็บเงิน

ส่วนที่ 3. ทักษะติดต่อสถาบันการศึกษา

แบบวัดนี้ใช้มาตราส่วนประมาณค่าของ Osgood โดยกำหนดคู่คำคุณศัพท์จำนวน 5 คู่ ในมาตราส่วนประมาณค่า 1 – 5 คู่คำคุณศัพท์นั้นจะเป็นคำที่มีความหมายตรงกันข้าม ได้แก่ ชอบ –

ไม่ชอบ เครื่องครัว – ผ่อนปรน ทันสมัย – ล้าสมัย มีเหตุผล – ไร้เหตุผล และให้ความรัก – ขาดความรัก

ส่วนที่ 4.ทัศนคติต่อวิชาชีพ

แบบวัดนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับแบบวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา คู่คำคุณศัพท์ในแบบวัดนี้ได้แก่ มีประโยชน์ – ไม่มีประโยชน์ พอใจ – ไม่พอใจ มีอนาคต – ไม่มีอนาคต เลือกลงแล้ว – อยากเลือกใหม่ และทันสมัย – ล้าสมัย

ส่วนที่ 5. พฤติกรรมการเรียน

แบบวัดนี้ประกอบด้วยข้อความซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือวิธีการที่นักศึกษาได้ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนจำนวน 10 ข้อความ โดยได้ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 1 - 5 และมีข้อให้เลือกตอบดังนี้

- ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครึ่งเดียว จริงเกินครึ่ง จริง

3.4 การทดสอบเครื่องมือ

แบบสำรวจนี้เป็นแบบทดสอบที่พัฒนาโดย ประภาเพ็ญ สุวรรณ และคณะ (2535) เพื่อใช้ในการศึกษาจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ในการนำแบบสำรวจนี้มาใช้ได้มีการปรับแก้คำศัพท์เล็กน้อยเพื่อให้ทันต่อยุคสมัย และเนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเบื้องต้นภายในกรอบเวลาที่ไม่สมบูรณ์ จึงได้มีการตัดเนื้อหาบางอย่างออกเพื่อความกระชับในการตอบ นอกจากนี้ก่อนการนำไปใช้จริง ได้มีการทดสอบเกี่ยวกับรูปแบบของแบบสำรวจและคำถามที่ใช้จากกลุ่มนักศึกษาจำนวน 30 คน ซึ่งพบว่าไม่มีปัญหาแต่อย่างใด

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบทดสอบ โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.6 วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีทางสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ยังใช้สถิติอ้างอิงคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) หรือ F-test และ t-test ในการเปรียบเทียบการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ 2. เปรียบเทียบการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ จำแนกตามอายุ สาขาวิชา ชั้นปีที่ศึกษา และอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ จำนวน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาการตลาด และสาขาการจัดการระบบสารสนเทศ ทุกชั้นปี รวมจำนวน 282 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ยังใช้สถิติอ้างอิงคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) หรือ F-test และ t-test ในการเปรียบเทียบการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	58	43.9
หญิง	74	56.1
รวม	132	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 36 ปี	180	63.83
36 – 45 ปี	88	31.21
มากกว่า 45 ปี	14	4.96
รวม	282	100.00

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เกรดเฉลี่ย		
3.51-4.00	60	21.28
2.51-3.50	132	46.81
1.00-2.50	90	31.91
รวม	282	100.00
อาชีพ		
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	12	4.26
นักศึกษา	60	21.28
ธุรกิจส่วนตัว	88	31.21
พนักงานบริษัท	122	43.26
รวม	282	100.00
รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	20	7.09
10,000 – 20,000 บาท	200	70.92
มากกว่า 20,000 บาท	62	21.99
รวม	282	100.0

จากตารางที่ 4 .1 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 36 ปี เกรดเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ที่ 2.51 – 3.50 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท รายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท

4.2 การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

หัวข้อนี้จะนำเสนอพัฒนาการของนักศึกษาวิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 282 คน ของคณะบริหารธุรกิจ

พัฒนาการของนักศึกษาจำแนกตามสถานการณ์

การตอบคำถามในสถานการณ์ทั้ง 14 อย่าง ซึ่งแต่ละสถานการณ์มีข้อเลือกจำนวน 6 ข้อ พิสัยของคะแนนรวมจะอยู่ระหว่าง 14 – 84 ตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก (Kohlberg) จะสามารถแบ่งระดับขั้นของพัฒนาการได้ดังนี้

ขั้นที่ 1	ได้คะแนน 14.0 – 25.67
ขั้นที่ 2	ได้คะแนน 25.68 – 37.35
ขั้นที่ 3	ได้คะแนน 37.36 – 49.03
ขั้นที่ 4	ได้คะแนน 49.04 – 60.71
ขั้นที่ 5	ได้คะแนน 60.72 – 72.39
ขั้นที่ 6	ได้คะแนน 72.40 – 84.0

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาจำแนกตามขั้นของพัฒนาการทางจริยธรรม

ขั้นของพัฒนาการจริยธรรม	จำนวน	ร้อยละ
ขั้นที่ 1 คะแนน 14.00 – 25.67	-	-
ขั้นที่ 2 คะแนน 25.68 – 37.35	-	-
ขั้นที่ 3 คะแนน 37.36 – 49.03	23	8.16
ขั้นที่ 4 คะแนน 49.04 – 60.71	154	54.61
ขั้นที่ 5 คะแนน 60.72 – 72.39	105	37.23
ขั้นที่ 6 คะแนน 72.40 – 84.0	-	-
รวม	282	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่านักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ ส่วนใหญ่มีจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 4 คือหลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 54.61 รองลงมาอยู่ในขั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 37.23 และขั้นที่ 3 หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.16

ตารางที่ 4.3 รายละเอียดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมจำแนกตามสถานการณ์ในภาพรวม

สถานการณ์	ระดับคะแนน						คะแนนเฉลี่ย
	1	2	3	4	5	6	
1	2	12	8	40	64	6	4.29
	1.5	9.1	6.1	30.3	48.5	4.5	
2	25	0.0	28	10	16	53	4.14
	18.9	0	21.2	7.6	12.1	40.2	
3	-	9	2	71	19	31	4.46
	-	6.8	1.5	53.8	14.4	23.5	
4	16	9	8	29	24	46	4.32
	12.12	6.82	6.06	21.97	18.18	34.85	
5	2	16	1	33	42	38	4.60
	1.5	12.1	0.8	25.0	31.8	28.8	
6	13	5	15	40	44	15	4.08
	9.8	3.8	11.4	30.3	33.3	11.4	
7	17	11	3	14	43	44	4.42
	12.9	8.3	2.3	10.6	32.6	33.3	
8	10	6	35	37	14	30	3.98
	7.6	4.5	26.5	28.0	10.6	22.7	
9	44	14	7	20	21	26	3.29
	33.3	10.6	5.3	15.2	15.9	19.7	
10	28	10	5	22	13	54	4.09
	21.2	7.6	3.8	16.7	9.8	40.9	

ตารางที่ 4.3 รายละเอียดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมจำแนกตามสถานการณ์ในภาพรวม (ต่อ)

สถานการณ์	ระดับคะแนน						คะแนนเฉลี่ย
	1	2	3	4	5	6	
11	6	6	3	14	10	93	5.23
	4.5	4.5	2.3	10.6	7.6	70.5	
12	41	2	15	32	22	20	3.39
	31.1	1.5	11.4	24.2	16.7	15.2	
13	11	41	6	26	18	30	3.67
	8.3	31.1	4.5	19.7	13.6	22.7	
14	4	11	15	51	26	25	4.20
	3.0	8.3	11.4	38.6	19.7	18.9	
คะแนนรวม						58.17	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าระดับคะแนนรวมอยู่ที่ 58.17 แสดงว่าระดับจริยธรรมของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคเล่าปาง ศูนย์กรุงเทพ อยู่ในขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม

ทัศนคติต่อคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคเล่าปาง ศูนย์กรุงเทพของนักศึกษา

ทัศนคติต่อคณะบริหารธุรกิจของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคเล่าปาง ศูนย์กรุงเทพ โดยระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคณะที่กำลังศึกษา ทัศนคติที่สอบถามมีจำนวน 5 หัวข้อ ได้แก่ ชอบ เครื่องคิด ทันสมัย มีเหตุผล และให้ความรัก ในแต่ละหัวข้อมีระดับทัศนคติสูงสุดเท่ากับ 5 และระดับทัศนคติต่ำสุดเท่ากับ 1 โดยมีเกณฑ์ดังนี้

1.00 – 1.49	น้อยที่สุด
1.50 – 2.49	น้อย
2.50 – 3.49	ปานกลาง
3.50 – 4.49	มาก
4.50 – 5.00	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับทัศนคติที่มีต่อคณะที่กำลังศึกษา

ทัศนคติที่มีต่อ สถาบันการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลค่า	ลำดับ
ชอบ	3.91	0.83	ชอบมาก	2
เคร่งครัด	3.27	0.71	เคร่งครัดปานกลาง	5
ทันสมัย	3.36	0.94	ทันสมัยปานกลาง	4
มีเหตุผล	3.62	0.82	มีเหตุผลมาก	3
ให้ความรัก	4.09	0.88	ให้ความรักมาก	1
รวม	3.65	0.59	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าระดับทัศนคติของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคกล้าปาง ศูนย์กรุงเทพ มีทัศนคติต่อคณะที่กำลังศึกษาโดยมีทัศนคติที่ดีเป็นลำดับที่ 1 คือ ให้ความรักมาก ค่าเฉลี่ย 4.09 รองลงมา ชอบมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 มีเหตุผลมาก ค่าเฉลี่ย 3.62 มีความทันสมัยปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.36 และลำดับสุดท้ายมีความเคร่งครัดปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.27

ทัศนคติต่อวิชาชีพ

ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อวิชาชีพที่กำลังศึกษามี 5 เรื่อง ได้แก่ มีประโยชน์พอใจ มีอนาคต เลือกลงแล้ว และทันสมัย ในแต่ละเรื่องมีระดับคะแนนสูงสุด คือ 5 และต่ำสุดคือ 1 โดยมีเกณฑ์ดังนี้

1.00 – 1.49	น้อยที่สุด
1.50 – 2.49	น้อย
2.50 – 3.49	ปานกลาง
3.50 – 4.49	มาก
4.50 – 5.00	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพ

ทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลค่า	ลำดับ
มีประโยชน์	3.95	0.63	มีประโยชน์มาก	3
พอใจ	3.87	0.63	พอใจมาก	4
มีอนาคต	3.96	0.65	มีอนาคตมาก	2
เลือกถูกแล้ว	3.97	0.74	เลือกถูกแล้วมาก	1
ทันสมัย	3.80	0.78	ทันสมัยมาก	5
รวม	3.90	0.53	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าระดับทัศนคติของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคกล้าปาง ศูนย์กรุงเทพ มีทัศนคติต่อวิชาชีพที่กำลังศึกษาโดยมีทัศนคติที่ดีเป็นลำดับที่ 1 เลือกถูกแล้วอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.97 รองลงมา มีอนาคตมาก ค่าเฉลี่ย 3.96 มีประโยชน์มาก ค่าเฉลี่ย 3.95 พพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 3.87 และลำดับสุดท้ายทันสมัยมาก ค่าเฉลี่ย 3.80

พฤติกรรมการเรียน

พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาจำแนกออกเป็น 10 ประเภท ในแต่ละข้อคำถาม ผู้ตอบสามารถตอบได้ 5 ระดับ ได้แก่ ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครึ่งเดียว จริงเกินครึ่ง และจริง โดยแต่ละคำตอบจะได้ระดับคะแนน 1 – 5 ตามลำดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1.00 – 1.49	ไม่จริงเลย
1.50 – 2.49	จริงบ้างเล็กน้อย
2.50 – 3.49	จริงแค่ครึ่งเดียว
3.50 – 4.49	จริงเกินครึ่ง
4.50 – 5.00	จริง

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา

พฤติกรรมกรเรียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลค่า	ลำดับ
1. ท่านเข้าชั้นเรียนทุกครั้ง	3.08	1.25	จริงแค่ครั้งเดียว	7
2. ท่านเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนและทบทวนหลังจากเรียน	2.13	0.94	จริงบ้างเล็กน้อย	10
3. ท่านศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต	2.74	1.12	จริงแค่ครั้งเดียว	9
4. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองช่วยให้เรียนรู้ได้มากขึ้น	3.45	1.18	จริงแค่ครั้งเดียว	3
5. ท่านไปพบอาจารย์เพื่อซักถาม	3.09	1.21	จริงแค่ครั้งเดียว	6
6. ท่านกังวลใจถ้าเรียนไม่รู้เรื่อง	3.33	1.14	จริงแค่ครั้งเดียว	4
7. ท่านคุยกับเพื่อนในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ*	3.55	1.18	จริงเกินครึ่ง	2
8. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน	2.94	1.03	จริงแค่ครั้งเดียว	8
9. ท่านอภิปรายหรือซักถามอาจารย์ในห้องเรียน	3.19	1.28	จริงแค่ครั้งเดียว	5
10. ท่านร่วมทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่	3.80	1.12	จริงเกินครึ่ง	1
รวม	2.94	0.60	จริงแค่ครั้งเดียว	

จากตารางที่ 4.6 พฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาพบว่านักศึกษาร่วมทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่อยู่ในระดับจริงเกินครึ่ง ค่าเฉลี่ย 3.80 รองลงมา คุยกับเพื่อนในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ อยู่ในระดับจริงเกินครึ่ง ค่าเฉลี่ย 3.55 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองช่วยให้เรียนรู้ได้มากขึ้นอยู่ในระดับจริงแค่ครั้งเดียว ค่าเฉลี่ย 3.45 ท่านกังวลใจถ้าเรียนไม่รู้เรื่อง อยู่ในระดับ จริงแค่ครั้งเดียว

ค่าเฉลี่ย 3.33 ท่านอภิปรายหรือซักถามอาจารย์ในห้องเรียน อยู่ในระดับจริงแค่ครั้งเดียว ค่าเฉลี่ย 3.19 ท่านไปพบอาจารย์เพื่อซักถามอยู่ในระดับจริงแค่ครั้งเดียว ค่าเฉลี่ย 3.09 ท่านเข้าชั้นเรียนทุกครั้ง อยู่ในระดับจริงแค่ครั้งเดียว ค่าเฉลี่ย 3.08 ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนอยู่ในระดับจริงแค่ครั้งเดียว ค่าเฉลี่ย 2.94 ท่านศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับจริงแค่ครั้งเดียว ค่าเฉลี่ย 2.74 และสุดท้ายท่านเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนและทบทวนหลังจากเรียนอยู่ในระดับจริงบ้างเล็กน้อย ค่าเฉลี่ย 2.13

4.3 การทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานในการวิจัยคือการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยอินเทอร์เน็ตเทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ แตกต่างกันตาม เพศ และอายุ ผลการทดสอบสมมติฐานเป็นดังนี้

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยอินเทอร์เน็ตเทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ จำแนกตามเพศ

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	เพศ				t	P
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การใช้เหตุผลทางจริยธรรมตามทฤษฎีจริยธรรมของ โคลเบิร์ก (Lawrence Kohlberg)	3.35	0.98	3.53	0.93	-0.824	0.412

จากตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยอินเทอร์เน็ตเทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ จำแนกตามเพศ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัย
อินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ จำแนกตามอายุ

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	อายุ						F	P
	ต่ำกว่า 36 ปี		36 – 45 ปี		มากกว่า 45 ปี			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การใช้เหตุผลทางจริยธรรมตาม ทฤษฎีจริยธรรมของ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg)	3.57	0.79	3.16	0.92	3.58	1.12	1.642	0.200

จากตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของ
นักศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ จำแนกตามอายุ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ 2. เปรียบเทียบการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ จำแนกตามอายุ และอาชีพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การศึกษาเชิงปริมาณ

5.1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 36 ปี เกรดเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ที่ 2.51 – 3.50 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท รายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท

5.1.1.2 การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

1) พัฒนาการของนักศึกษาจำแนกตามสถานการณ์นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพส่วนใหญ่มีจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 4 คือหลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม รองลงมาอยู่ในขั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา และขั้นที่ 3 หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ ซึ่งระดับคะแนนรวมอยู่ที่ 58.17 แสดงว่าระดับจริยธรรมของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปางอยู่ในขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม

2) ทศนคติต่อคณะบริหารธุรกิจของนักศึกษา

ระดับทศนคติของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปางมีทศนคติต่อคณะที่กำลังศึกษาโดยมีทศนคติที่ดีเป็นลำดับที่ 1 คือ ให้ความรักมาก รองลงมา ชอบมาก มีเหตุผลมาก มีความทันสมัยปานกลาง และลำดับสุดท้ายมีความเคร่งครัดปานกลาง

3) ทศนคติต่อวิชาชีพ

ระดับทศนคติของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปางมีทศนคติต่อวิชาชีพที่กำลังศึกษาโดยมีทศนคติที่ดีเป็นลำดับที่ 1 คือ เลือกถูกแล้วอยู่ในระดับมาก รองลงมา มีอนาคตมาก มีประโยชน์มาก พอใจมาก และลำดับสุดท้ายทันสมัยมาก

4) พฤติกรรมการเรียน

พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาพบว่านักศึกษาร่วมทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่อยู่ในระดับจริงเกินครึ่ง รองลงมา คุยกับเพื่อนในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ อยู่ในระดับจริงเกินครึ่ง การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองช่วยให้เรียนรู้ได้มากขึ้นอยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียว กังวลใจถ้าเรียนไม่รู้เรื่อง อยู่ในระดับ จริงแค่ครึ่งเดียว อภิปรายหรือซักถามอาจารย์ในห้องเรียน อยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียว ไปพบอาจารย์เพื่อซักถามอยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียว เข้าชั้นเรียนทุกครั้ง อยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียวร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนอยู่ในระดับ จริงแค่ครึ่งเดียวศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับ จริงแค่ครึ่งเดียว และสุดท้ายท่านเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนและทบทวนหลังจากเรียนอยู่ในระดับจริงบ้างเล็กน้อย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัย อินเทอร์เน็ตลำปาง ศูนย์กรุงเทพในครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1) การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมพบว่านักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเทอร์เน็ตลำปาง ศูนย์กรุงเทพมีจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคมซึ่งตามพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของ Kohlberg (1969) จริยธรรมในขั้นนี้บุคคลกระทำสิ่งต่างๆตามกฎระเบียบหรือหน้าที่ที่สังคมกำหนดโดยไม่คำนึงถึงญาติหรือพวกพ้องเพื่อนฝูงโดย Kohlberg เสนอว่า จริยธรรมในขั้นนี้เป็นจริยธรรมของเด็กอายุ 13 ถึง 16 ปีเช่นการปฏิบัติตามกฎระเบียบโรงเรียนการปฏิบัติตามกฎจราจรการปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กรหรือหน่วยงานเป็นต้นอย่างไรก็ตามผู้ใหญ่หลายคนมีเหตุผลเชิงจริยธรรมหยุดชะงักอยู่ในขั้นนี้โดยการทำอย่างกฎระเบียบข้อบังคับมาเป็นประโยชน์ในการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออีกนัยหนึ่งคือการนำระเบียบที่มนุษย์ตั้งขึ้นมาอ้างโดยไม่ดูผลประโยชน์ของส่วนรวม (ดูเดือนพันธุมนาวิน, 2550)สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิพาพร ลิขิตกุล (2544) ศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดูของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นปีที่ 4 จำนวน 420 คน พบว่าการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษามีค่าเท่ากับ 40.00 อยู่ในขั้นที่ 4 ตามทฤษฎีของโคลเบิร์ตสอดคล้องกับ น้ำทิพย์ ทับทิมทอง (2551) ศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตแพทย์มหาวิทยาลัยนเรศวรผลการศึกษพบว่า นิสิตแพทย์ทั้งหมดจำนวน 510 รายส่วนใหญ่ร้อยละ 43.8 มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 4 คือหลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม

แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยในครั้งนี้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของ ประภาเพ็ญ สุวรรณ และคณะ (2535) ที่ศึกษาจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้กลุ่ม

ตัวอย่างจำนวน 415 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 107 คนและชั้นปีสุดท้ายจำนวน 306 คน พบว่านักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดลให้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 5 ซึ่งสูงกว่าผลที่ได้ของการวิจัยครั้งนี้เพียงเล็กน้อย ทั้งนี้เหตุผลผลส่วนหนึ่งอาจมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของการศึกษาคั้งนั้นประกอบด้วยนักศึกษาที่อยู่ในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพซึ่งจำเป็นจะต้องมีจริยธรรมอยู่ในชั้นที่สูงและต่ำกว่าผลการวิจัยของ จูรีพร กาญจนการุณ (2552) ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีผลการวิจัยปรากฏทั้งข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงคุณภาพดังนี้คือนักศึกษา มจร. มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคมทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างโดยการศึกษาของ จูรีพร กาญจนการุณ เป็นการศึกษาต่อกับกลุ่มนักศึกษาที่กำลังเรียนวิชามนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต ซึ่งกำลังมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่กำลังทำวิจัย

2) ทักษะติดต่อคณะบริหารธุรกิจของนักศึกษาพบว่าระดับทัศนคติของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคเล่าปาง ศูนย์กรุงเทพที่มีต่อคณะที่กำลังศึกษาโดยมีทัศนคติที่ดีเป็นลำดับที่ 1 คือ ให้ความรักมาก รองลงมา ชอบมาก มีเหตุผลมาก มีความทันสมัยปานกลาง และลำดับสุดท้ายมีความเคร่งครัดปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการอภิปรายกลุ่มแบบมีจุดสนใจร่วมที่พบว่า 1)ทัศนคติต่อภาพรวมของคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจส่วนใหญ่มีความรู้สึกรัก ชอบ และภูมิใจในคณะฯที่ตนกำลังศึกษาเพราะชอบที่ได้เรียนปฏิบัติมากกว่าทฤษฎีทางคณะฯ และด้วยเหตุผลที่ว่าอาจารย์ในคณะฯให้ความดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี และเหตุผลอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อทัศนคติที่ดีต่อคณะฯก็คือ เพื่อนๆ ที่เรียนร่วมคณะฯเดียวกันและรุ่นพี่รุ่นน้องมีความสามัคคีและดูแลเอาใจใส่กันเป็นอย่างดี นักศึกษาส่วนใหญ่ยังให้ทัศนะอีกว่าคณะที่ศึกษาอยู่ส่วนใหญ่แล้วเรียนสบายๆ ไม่เคร่งครัดเครียดมากเกินไปทำให้มีความสุขกับการเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าทัศนคติเชิงบวกในด้านความทันสมัยของคณะบริหารธุรกิจนักศึกษาทุกคนส่วนใหญ่รู้สึกถึงความทันสมัยและรู้สึกภูมิใจในคณะฯ และพร้อมที่จะแนะนำให้น้องหรือคนรู้จักให้มาเรียนที่คณะบริหารธุรกิจ 2) ทัศนคติต่ออาจารย์ผู้สอน นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจส่วนใหญ่ในทัศนะว่ามีความรักและผูกพันกับอาจารย์ผู้สอนเป็นอย่างมากเนื่องจากอาจารย์ให้ความรักและดูแลเอาใจใส่ลูกศิษย์เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ให้ทัศนะว่าผู้ที่ตนจะยึดเป็นต้นแบบนั้นคืออาจารย์ในคณะที่ตนเรียน โดยมีเหตุผลที่ว่าภูมิใจในอาจารย์ที่สอนเป็นคนเก่ง ขยัน และมีความอดทนสูง 3) กิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจส่วนใหญ่มีความเห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับที่ดีแล้วรู้สึกรักและชอบในวิชาชีพที่เรียนอยู่ และมีการจัดกิจกรรมเสริมต่างๆ ทำให้เกิดประโยชน์กับนักศึกษาให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี 4) การบริการของคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

ให้ทัศนะว่าคณะฯให้บริการบริการหลายๆด้านด้วยกัน ได้แก่ การลงทะเบียน เปิดให้ลงทะเบียน การเตรียมเอกสาร มีการ Update ข่าวความเคลื่อนไหวของคณะฯให้ทราบอย่างถึงทั่ว ไม่ว่าจะเป็นทางเว็บไซต์ของคณะฯ ทางเฟสบุ๊ก การติดประกาศต่างๆ ทั้งจากทางคณะฯและทางวิทยาลัย และ 5)บรรยากาศภายในคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนะว่า คณะบริหารธุรกิจมีบรรยากาศที่ดีมาก มีคณาจารย์ที่ดี ดูแลเอาใจใส่ และเพื่อนที่ดี รวมทั้งรุ่นพี่รุ่นน้องมีรักความสามัคคี มีความสนิทสนมกันเป็นอย่างดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้อยากมาเรียนและสอดคล้องกับฟองใส ถาวร จักรและคณะ (2550) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาวิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปางต่ออาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปางปีการศึกษา 2550 ผลการวิจัยพบว่า 1) จากการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ผู้สอนทั้ง 5 ด้านตามรายละเอียด / สาขาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ในคณะ/สาขามีความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนในภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับพอใจมาก

3) ทัศนคติต่อวิชาชีพพบว่าระดับทัศนคติของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปางมีทัศนคติต่อวิชาชีพที่กำลังศึกษา โดยมีทัศนคติที่ดีเป็นลำดับที่ 1 คือ เลือกถูกแล้ว อยู่ในระดับมาก รองลงมา มีอนาคตมาก มีประโยชน์มาก พอใจมาก และลำดับสุดท้ายทันสมัยมาก สอดคล้องกับการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ซึ่งส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นว่าวิชาชีพที่ตนศึกษาอยู่นั้นมีประโยชน์มาก เพราะเลือกเรียนในสิ่งที่ชอบ และอยากเรียน ทางด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ เพราะคิดว่าทุกสถาบันทุกองค์กร ย่อมต้องมีงานทางด้าน การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ เมื่อจบออกไปแล้วมีงานทำแน่นอน ส่วนความพึงพอใจต่อวิชาชีพนั้นคิดว่าสามารถนำพื้นฐานที่ได้จากการเรียนนำไปใช้ประโยชน์และประยุกต์ใช้ได้ต่อไปในภายภาคหน้า แต่อยากจะทำให้เน้นในเรื่องของภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้นมากกว่าทางทฤษฎี เช่น การปฏิบัติให้ลงลึก การทำ VDO การตัดต่อ ภาพประกอบต่างๆผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์นอกจากนี้นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นที่ตรงกันว่าวิชาชีพที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบันนี้มีอนาคตที่ดีสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในเวลาทำงาน มีทางเลือกและทางไปอีกเยอะมาสำหรับอาชีพของการสื่อสาร ทั้งด้านงานประชาสัมพันธ์ และงานโฆษณา สามารถนำไปต่อยอดให้สูงขึ้นได้อีก และคิดว่าเลือกเรียนในสายที่ตัวเองชอบ คิดว่าเลือกถูกต้องแล้วในสายวิชาชีพนี้ ทั้งงาน โฆษณาและการประชาสัมพันธ์ เพราะเป็นเรื่องของการปฏิบัติ ได้เรียนรู้เรื่องของการตัดต่อ การถ่ายทำนอกสถานที่ หากเป็นไปได้อยากเรียนเพิ่มด้านวิทยุโทรทัศน์ เพราะมีความสนใจอยู่เนื่องจากอาจได้ไปฝึกงานทางด้านโทรทัศน์ และคิดว่าในศาสตร์วิชาชีพที่ศึกษานั้นมีความทันสมัยมากกว่าวิชาชีพอื่นๆเพราะมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นสื่อที่ใหม่ ไม่หยุดนิ่ง และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ

4) พฤติกรรมการเรียนพบว่าระดับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาพบว่านักศึกษาร่วมทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่อยู่ในระดับจริงเกินครึ่ง รองลงมา คุยกับเพื่อนในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ

อยู่ในระดับจริงเกินครึ่ง การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองช่วยให้เรียนรู้ได้มากขึ้นอยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียว กังวลใจถ้าเรียนไม่รู้เรื่อง อยู่ในระดับ จริงแค่ครึ่งเดียว อภิปรายหรือซักถามอาจารย์ในห้องเรียน อยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียว ไปพบอาจารย์เพื่อซักถามอยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียว เข้าชั้นเรียนทุกครั้ง อยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียวร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนอยู่ในระดับ จริงแค่ครึ่งเดียวศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับ จริงแค่ครึ่งเดียว และสุดท้ายท่านเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนและทบทวนหลังจากเรียนอยู่ในระดับจริงบ้างเล็กน้อย สอดคล้องกับการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า “ยอมรับว่าไม่ได้เตรียมตัวก่อนเข้าเรียนมากนักส่วนใหญ่จะตั้งใจเรียนในห้องให้เข้าใจและจะไม่ค่อยทบทวนหลังจากที่เรียนเสร็จ” อย่างไรก็ตามนักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่นิยมนำเรียนจะเข้าเรียนเกือบทุกชั่วโมงที่มีการเรียนการสอน สำหรับแหล่งที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อประกอบการเรียนมาที่สุดคือ Internet โดยเว็บไซต์ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ www.google.com ด้วยเหตุผลที่ว่ามีความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา หาอะไรก็เจอ และหากค้นหาไม่ได้จริงๆนักศึกษาจึงจะเข้าห้องสมุดสำหรับประเด็นเรื่องถ้ามีปัญหาในการเรียน นักศึกษาเลือกที่จะปรึกษากับใครเป็นอันดับแรก นักศึกษาส่วนใหญ่ให้อันดับ 1 คือ เพื่อน หากเพื่อนไม่สามารถให้คำปรึกษาไม่ได้จริงๆจะไปหาอาจารย์ในวิชาที่สอน ส่วนประเด็นการทำงานนั้นนักศึกษากลุ่มใหญ่นิยมทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมากกว่าเพราะจะไปปรึกษาหารือกัน มีบ้างบางส่วนบอกว่าทำงานกลุ่มก็เหมือนทำงานเดี่ยว เพราะตนทำอยู่คนเดียวแต่ก็ยอมทำเพราะรักเพื่อนอยากเรียนไปด้วยกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าทำให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเทอร์เน็ตเทคเล่าปาง ศูนย์กรุงเทพอยู่ในขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคมซึ่งถือว่ายังอยู่ในขั้นที่ต่ำเมื่อเทียบกับช่วงอายุของนักศึกษา ดังนั้นวิทยาลัยอินเทอร์เน็ตเทคเล่าปางควรจัดการเรียนการสอน โดยการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้มากขึ้นในทุกรายวิชา

2. ทัศนคติต่อคณะบริหารธุรกิจของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเทอร์เน็ตเทคเล่าปาง ศูนย์กรุงเทพที่มีต่อคณะที่กำลังศึกษาโดยมีทัศนคติต่อความทันสมัยอยู่ในระดับปานกลาง และความเคร่งครัดอยู่ในระดับปานกลางดังนั้นคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเทอร์เน็ตเทคเล่าปาง ควรมีการปรับปรุงสภาพลักษณะทั้งระบบให้มีความทันสมัย รวมทั้งมีความเข้มงวดหรือเคร่งครัดในทุกด้านกับนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อจะได้พัฒนา นักศึกษาให้ได้รับความรู้อย่างเต็มที่

3. พฤติกรรมการเรียนพบว่าระดับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาพบว่านักศึกษาคุยกับเพื่อนในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการอยู่ในระดับจริงเกินครึ่ง การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองช่วยให้เรียนรู้ได้มากขึ้นอยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียว กังวลใจถ้าเรียนไม่รู้เรื่อง อยู่ในระดับ จริงแค่ครึ่งเดียว อภิปรายหรือซักถามอาจารย์ในห้องเรียน อยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียว ไปพบอาจารย์เพื่อซักถามอยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียว เข้าชั้นเรียนทุกครั้งอยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียวร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนอยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียวศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับจริงแค่ครึ่งเดียว และเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนและทบทวนหลังจากเรียนอยู่ในระดับจริงบ้างเล็กน้อย ในประเด็นต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ดังวิทยาลัยอินเทอร์เน็ตเทคลำปางควรมีแนวทางในการบริหารจัดการหรือการส่งเสริมการมีนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ นักศึกษา เช่น จัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เป็นวิชาการมากขึ้น จัดให้มีชมรมทางวิชาการมากขึ้น จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาที่สามารถปรึกษาปัญหาด้านการเรียนแก่นักศึกษาให้มากขึ้น เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในประเด็นเดียวกันนี้แต่เพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นคนละอื่นๆ ของวิทยาลัยอินเทอร์เน็ตเทคลำปางทุกคณะเพื่อจะได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารพัฒนานักศึกษาในด้านคุณธรรมจริยธรรม
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนานักศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมและคุณธรรมของวิทยาลัยอินเทอร์เน็ตเทคลำปางที่ประสบความสำเร็จ

บรรณานุกรม

- Brown,R. (1968).*Social Psychology*.New York : The Free Press.
- Carroll,A.B. (1993). *Business and Society : Ethics and Stakeholder Management*,(2nd edn).South-Western,Cincinnati,Ohio.
- Holstein, C. (1976). *Irreversible, stepwise sequence in the development of moral judgment: A longitudinal study of males and Females*. Child Development, 47, pp. 51-61.
- Kohlberg, L. (1969). *Stage and sequence: The cognitive-development approach to socialization*. In D. Goslin (Ed.), *Handbook of socialization theory*. New York: Rand McNally.
- Kohlberg,I. (1976). Moral Stages and Moralization : the Cognitive Developmental Approach. In Lickona (ed.) *Moral Development and Behavior :Theory,Research,and Social Issues*.New York : Holt, Rinehart and Winson.
- Steiner G.A.,& Steiner,J.F. (2005). *Business, Government,and Society : A Managerial Perspective* (11th ed.).London : McGraw-Hill Education.
- กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2523). *แนวทางการพัฒนาจริยธรรม*.กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- ก่อ สวัสดิพานิช. (2522).*จริยธรรมในสังคมไทย,รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมปัจจุบัน*.กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2533). *วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539)*
- โกมล มีคุณ. (2523). *จริยศึกษาเพื่อส่งเสริมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและการหยั่งลึกทางสังคม*.ปริญญา นิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จรีพร กาญจนการุณ. (2552). *คุณธรรมจริยธรรมและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- จรีรัตน์ นันทพิทวิกุล. (2528). *การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร*.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ชีรวัดน์ นิเจนตร.(2542). *เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของข้าราชการตำรวจภูธรภาค 2 ในแหล่งอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก*.ปริญญาโทนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต.ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม. (2520). *จริยธรรมของเยาวชนไทย*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 21 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2526). *ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน*. จุลสารฉบับที่ 4 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงตา เครือทิวา. (2544). *การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- จตุเดือน พันธุมนาวิน (2550). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์กรมหาชน).
- ทิพาพร ลิขิตกุล. (2544). *การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดูของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล. (2529). *การศึกษาคุณสมบัติของค่านิยมพื้นฐานทางจริยธรรมของคนไทย*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- น้ำทิพย์ ทับทิมทอง. (2554). *การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 56(3), น. 287-296
- นิภาพร อางควนิช. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับบุคลิกภาพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประภาศรี สีอำไพ. (2540). *พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรา ดันดีประภา. (2549). *การสอนจริยธรรมทางธุรกิจ : วิธีการสอนและการรับรู้ของนักศึกษาและอาจารย์ต่อระดับการสอนจริยธรรมและประเด็นปัญหาด้านจริยธรรมในชั้นเรียนด้านธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิชามณูชัช ปฐมศิริกุล. (2555). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานจัดซื้ออย่างมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่จัดซื้อในบริษัทกลุ่มวิสาหกิจการผลิตอาหารและอาหารสำเร็จรูป*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฤกษ์ชัย คุณูปการ. (2539). *หลักการและทฤษฎีการปลูกฝังจริยธรรม*. โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิมพระเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระชนมายุครบ 6 รอบ: ม.ป.ท. วิชาการ, กรม. (2523). *แนวทางพัฒนาจริยธรรมไทย*. การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ: การศาสนา.

วีรวิท คงศักดิ์. (2555). *ประมวลจริยธรรม*.

http://www.moralcenter.com/ewt_news.php?nid=968&filename=index

ศิริมาลย์ ศรีใส. (2542). *การศึกษาการใช้เหตุผลจริยธรรมของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา*. รายงานการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : กรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. (2535). *การวัดจริยธรรม, วารสารวัดผลการศึกษา*. (14)41.

สมบูรณ์ ศาสยาชีวิน. (2522). *จริยธรรมพัฒนาการและการวัด*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สาโรช บัวศรี. (2522). *จริยธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ และสำนักนายกรัฐมนตรี. (2524). *นโยบายและแผนพัฒนาเยาวชนระยะยาว*. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2550, จาก

http://www.thaiqa.org/pub/basic_law/hvOutline.html

สำนักงานทบวงมหาวิทยาลัย. (21 กรกฎาคม 2532). *รายงานการสัมมนาเรื่อง “นโยบายและแนวทางการพัฒนาคุณภาพและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา” ณ ห้องศูนย์สถานีเทค ชั้น 3 ทบวงมหาวิทยาลัย*. (เอกสารอัดสำเนา)

สุดา ผ่องแผ้ว. (2547). *ความฉลาดทางอารมณ์ เหตุผลเชิงจริยธรรม และความเป็นผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*. วิทยาลัยปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์

เทคลำปาง ศูนย์กรุงเทพ

ส่วนที่ 1 : เรื่องทั่วไป

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ขณะนี้ท่านอายุ ปี

ส่วนที่ 2 : การตัดสินใจในชีวิตประจำวัน

โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง

1. ในขณะที่ข้าพเจ้ากำลังเป็นนักศึกษาอยู่ ทั้งๆ ที่เพื่อนอายุรุ่นราวคราวเดียวกับข้าพเจ้าได้ออกจากโรงเรียนแล้ว ข้าพเจ้าเองนั้นในบางครั้งก็รู้สึกเบื่อการเรียน แต่ข้าพเจ้าก็ยังตั้งหน้าตั้งตาเรียนต่อไป เพราะข้าพเจ้าให้เหตุผลกับตนเองว่า
 1. ผู้ใหญ่ต้องการให้ข้าพเจ้าเรียน และข้าพเจ้าเป็นเด็กที่ต้องฟังผู้ใหญ่อยู่อีกนานจึงต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่
 2. ข้าพเจ้าต้องแสวงหาความรู้ไว้ให้มาก เพื่อจะได้เป็นที่พึ่งแก่ตนเอง
 3. เมื่อผู้ปกครองมีเงินส่งเสียให้ข้าพเจ้าเรียน ข้าพเจ้าจึงรู้สึกเป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องตั้งใจเล่าเรียนต่อไป
 4. ข้าพเจ้าต้องการเพิ่มพูนความรู้ เพื่อจะได้สามารถทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมได้อย่างเต็มที่
 5. ข้าพเจ้ากลัวว่าผู้ปกครองจะลงโทษ ถ้าข้าพเจ้าไม่เรียนหนังสือ
 6. ข้าพเจ้าพอใจจะทำสิ่งที่ผู้ใหญ่เห็นดีเห็นชอบ

2. ข้าพเจ้ามีเพื่อนอยู่คนหนึ่งชื่อ “กลาง” เมื่อข้าพเจ้ารู้จักกับกลางใหม่ๆ นั้น กลางมีนิสัยดีพอสมควร แต่เมื่อคบกันนานเข้า ข้าพเจ้าว่ากลางมีนิสัยไม่ดี คือ ชอบลักขโมยเงินของผู้อื่น แม้แต่ข้าพเจ้าเองก็ยังเคยโดนกลางขโมยเงิน ขณะนี้ข้าพเจ้าได้เลิกคบกับกลางแล้ว สาเหตุที่ข้าพเจ้าเลิกคบกับกลาง คือ
 1. ข้าพเจ้ากลัวว่าจะถูกกลางขโมยเงินอีก ทำให้ข้าพเจ้าเดือดร้อน
 2. ข้าพเจ้ากลัวว่าจะติดนิสัยขโมยจากกลาง ซึ่งจะทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเกลียดตนเองได้
 3. ข้าพเจ้าเลือกคบเพื่อนได้มากมาย จึงไม่จำเป็นที่จะต้องเลือกคบคนที่ไม่ดี เพราะคนดีๆ ที่คบได้ก็มีอีกมาก
 4. ข้าพเจ้ามั่นใจว่ากลางทำในสิ่งที่ผิดกฎหมาย และสมควรที่จะโดนตำรวจจับ
 5. ข้าพเจ้าต้องการได้รับคำชมเชยจากผู้ใหญ่ว่ารู้จักเลือกคบเพื่อน
 6. ข้าพเจ้าไม่ต้องการเป็นเพื่อนกับคนขโมย เพราะจะพลอยทำให้ข้าพเจ้าเสียชื่อไปด้วย

3. ในเวลาที่ข้าพเจ้าว่างจากการเรียนและทำรายงานที่อาจารย์ให้เสร็จแล้ว บางครั้งข้าพเจ้าก็ขี้เกียจที่จะทำงานบ้านหรือดูแลน้อง ข้าพเจ้าก็จะไปเที่ยวหรือไปหาเพื่อนเสีย แต่ในบางครั้งข้าพเจ้าก็ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านหรือดูแลน้อง สาเหตุที่ข้าพเจ้าช่วยทำงานบ้าน คือ
 1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องช่วยงานบ้านและดูแลน้องๆ บ้าง แม้จะไม่มีใครสั่งให้ทำก็ตาม
 2. ข้าพเจ้าทำเพราะผู้ใหญ่ขู่ว่าถ้าข้าพเจ้าไม่ทำจะถูกทำโทษ
 3. ข้าพเจ้าทำงานในบ้านแล้ว ผู้ใหญ่ก็จะรักเอ็นดูและให้ในสิ่งที่ข้าพเจ้าขอ
 4. การรู้จักช่วยเหลือผู้ใกล้ชิด ย่อมเป็นลักษณะของมนุษย์ที่สละความเห็นแก่ตัวออกไปได้ยาก
 5. ข้าพเจ้าช่วยทำงานบ้านเพราะข้าพเจ้าอยากให้ใครๆ ชมข้าพเจ้าว่าเป็นคนดีขยันขันแข็ง
 6. เมื่อข้าพเจ้าทำตนให้เป็นประโยชน์แล้ว ข้าพเจ้าจะรู้สึกสบายใจและภูมิใจในตนเอง

4. เพื่อนบางคนของข้าพเจ้าชอบเปิดภาพโป๊ที่ลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ต และส่งไฟล์ต่อมาให้เพื่อนๆ ดูที่ขณะๆ ทำให้เพื่อนคนอื่นๆ บางคนก็ไปรุมดูและบางคนขอ copy ไฟล์ไปดูที่บ้าน แต่ข้าพเจ้ามิได้ดูภาพโป๊เหล่านั้นเลย สาเหตุที่ข้าพเจ้ามิได้ดูภาพโป๊เหล่านั้น คือ
1. ข้าพเจ้าต้องการทำตามเพื่อนสนิทของข้าพเจ้า ซึ่งไม่นิยมดูภาพประเภทนี้
 2. ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าการดูภาพโป๊เป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรม หรือขัดกับหลักศาสนา
 3. ข้าพเจ้าทราบว่าการดูภาพลามก จะทำให้จิตใจของบุคคลต่ำช้าเลวทรามลงทุกที ข้าพเจ้าไม่ต้องการที่จะเป็นเช่นนั้น
 4. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการดูภาพโป๊แล้วจะทำให้ข้าพเจ้า ไม่มีสมาธิในการเรียน
 5. ข้าพเจ้ากลัวอาจารย์หรือผู้ปกครองจะทราบ แล้วข้าพเจ้าจะต้องถูกลงโทษ หรือตำหนิตีเตือน
 6. ข้าพเจ้ากลัวว่าเพื่อนจะไม่ให้ข้าพเจ้าขยืมดูภาพโป๊หรือหนังสือลามก เพราะข้าพเจ้าไม่สนิทสนมกับเขา
5. ในบางครั้งข้าพเจ้าได้โต้เถียง ทะเลาะวิวาทกับพี่น้องหรือคนในบ้าน แต่ต่อมาข้าพเจ้ารู้สึกตัว จึงเลิกทะเลาะ หรือหลีกเลี่ยงไม่ทะเลาะกับคนอื่นเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพราะข้าพเจ้ารู้สึกตัว
1. ถ้าข้าพเจ้าทำดีกับคนอื่น คนเหล่านั้นก็ย่อมจะรักใคร่และไม่ทะเลาะกับข้าพเจ้าอีก
 2. การที่ข้าพเจ้าสามารถให้อภัยหรือยกโทษให้ผู้อื่น ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการทะเลาะข้าพเจ้าเป็นผู้ใหญ่เต็มที่แล้ว
 3. การทะเลาะเบาะแว้งกับผู้อื่นทำให้จิตใจขุ่นมัวโดยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด การปรับความเข้าใจกันอย่างสงบเท่านั้นที่จะช่วยแก้ปัญหาได้
 4. ข้าพเจ้าอยากให้ใครๆ เห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนดี น่าคบหาสมาคมด้วย
 5. เมื่อข้าพเจ้าทะเลาะกับใคร ในบางครั้งก็มีการทุบตีต่อยตะ ขว้างปากัน ทำให้ข้าพเจ้าเจ็บตัว ข้าพเจ้าจึงไม่อยากทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น
 6. ข้าพเจ้าถือว่าทุกคนในบ้านควรรักษาความสงบปรองดอง และต้องสามัคคี

6. ชายคนหนึ่งกำลังขับรถด้วยความเร็วสูง เพื่อรีบนำคนเจ็บหนักไปส่งโรงพยาบาล แต่บังเอิญรถติดไปแดง ถ้าข้าพเจ้าเป็นชายคนนั้น ข้าพเจ้าจะหยุดรถตามกฎจราจร เพราะ
1. เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องช่วยรักษากฎจราจร
 2. ข้าพเจ้ากลัวจะถูกตำรวจจราจรจับไปลงโทษตามกฎหมาย
 3. การฝ่าไฟแดงเป็นการกระทำของผู้โง่เขลาเบาปัญญา
 4. ข้าพเจ้าต้องการให้คนอื่น ๆ เห็นว่าข้าพเจ้าเป็นนักขับรถที่ดี
 5. ชีวิตคน ๆ เดียวมีค่าน้อยกว่าชีวิตคนอื่น ๆ อีกหลายคนรวมกัน
 6. เป็นการป้องกันมิให้ข้าพเจ้าได้รับบาดเจ็บเนื่องจากอาจชนกับรถคนอื่น
7. ถ้าข้าพเจ้าเห็นผู้ร้ายกำลังลักทรัพย์ และต่อมาถูกจับได้ ตำรวจขอร้องให้ข้าพเจ้าเป็นพยาน ข้าพเจ้าจะไม่เป็นพยานให้ เพราะ
1. ถ้าข้าพเจ้าไม่ยอมเป็นพยานก็ไม่เป็นการกระทำที่ขัดกับกฎเกณฑ์ใดๆ
 2. ข้าพเจ้ากลัวผู้ร้ายจะแก้แค้นภายหลัง
 3. การปรักปรำผู้อื่น โดยข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าเขาเป็นผู้ร้ายจริง เป็นสิ่งที่น่าละอายใจเกินกว่าที่ข้าพเจ้าจะทำได้
 4. เป็นการฉลาดที่จะปฏิเสธไม่ยอมเป็นพยานเพราะคนอื่น ๆ ก็คงจะเห็นว่าข้าพเจ้าทำถูกต้องแล้ว
 5. การเป็นพยานให้ตำรวจจะทำให้ข้าพเจ้ามีแต่ทางเสียมากกว่าทางได้
 6. ไม่เป็นการเห็นแก่ตัวที่ข้าพเจ้าจะปฏิเสธไม่ยอมเป็นพยาน ถ้าข้าพเจ้ามีเหตุผลที่สมควร
8. ข้าพเจ้าตั้งใจจะไปชมภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง ถึงแม้มีคนเข้าคิวคอยซื้อตั๋วเป็นแถวยาวมาก และถ้าไปต่อคิว ตั๋วอาจหมดเสียก่อน แต่ข้าพเจ้าก็จะเข้าคิว ตามลำดับก่อนหลัง เพราะ
1. ข้าพเจ้ากลัวการแย่งชิง ซึ่งอาจทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทขึ้นได้
 2. เป็นการรักษาความยุติธรรมที่ทุกคนต้องการ
 3. เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องช่วยรักษาความเป็นระเบียบของสังคม
 4. ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีใครในแถวอยากให้ข้าพเจ้าแซงคิว เพราะข้าพเจ้าเองก็ไม่อยากให้ใครมาแซงคิวข้าพเจ้าเช่นกัน
 5. ข้าพเจ้ามาทีหลังคนอื่น ๆ จึงต้องรับผิดชอบในผลของการมาทีหลังนั้น
 6. ข้าพเจ้าอยากให้คนอื่นเห็นว่าข้าพเจ้ามีมรรยาทดี

9. ถ้าข้าพเจ้าจำเป็นต้องซื้อของอย่างหนึ่ง แต่พ่อค้าเรียกราคาแพงกว่าปกติ เพราะรู้ว่าข้าพเจ้าจำเป็นต้องใช้ของสิ่งนั้น ถ้าพ่อค้าคนนั้นทอนเงินเกินมาให้ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะไม่คืนเงินที่เกินให้ เพราะ
1. คนที่ไม่สมควรได้รับการกระทำที่ไม่ดีเช่นเดียวกัน
 2. พ่อค้าทอนเงินให้ข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจึงมีสิทธิ์ที่จะเก็บเงินนั้นไว้
 3. การรับเงินที่ทอนเกินมามีใช้การกระทำที่ผิดกฎหมาย
 4. เงินนั้นแม้จะมีค่าเพียงเล็กน้อย แต่ก็ไม่ควรให้เสียไป
 5. การสอนให้พ่อค้ารู้จักระมัดระวังผลประโยชน์ของตน ช่วยลดความละอายใจของข้าพเจ้าที่จะรับเงินเกิน
 6. ถ้าข้าพเจ้าคืนเงินให้พ่อค้า คนอื่นๆ จะหาว่าข้าพเจ้าโง่
10. ตามปกติเมื่อข้าพเจ้าจะต้องเดินข้ามถนน ข้าพเจ้าจะเดินไปข้ามตรงทางม้าลาย หรือสะพานลอย เพราะ
1. เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะต้องช่วยไม่ให้เกิดการจราจรติดขัด
 2. การเห็นแก่ความสะดวกของตนฝ่ายเดียว ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะในที่นี้
 3. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยย่อมทำให้เกิดความปลอดภัยและความสงบสุขในสังคม
 4. ข้าพเจ้าต้องการเป็นตัวอย่งที่ดีแก่คนอื่นๆ
 5. ถ้าเกิดอุบัติเหตุข้าพเจ้าจะได้เป็นฝ่ายถูก และสามารถเรียนร้องค่าเสียหายได้
 6. โอกาสที่ข้าพเจ้าจะโดนรถชนบนทางม้าลายมีน้อยกว่าการข้ามทางที่อื่นๆ
11. ถ้าข้าพเจ้าได้รับมอบหมายจากทางคณะฯ ให้มีหน้าที่สอดส่องดูแลความประพฤติของนักศึกษา แต่มีเพื่อนสนิทของข้าพเจ้าคนหนึ่งกระทำความผิดอย่างร้ายแรงด้วยการเล่นการพนันและสูบบุหรี่ ข้าพเจ้าจะไม่รายงานความผิดให้ทางคณะฯ ทราบ เพราะ
1. ข้าพเจ้าจะได้มีเพื่อนสนิทต่อไป
 2. การให้อภัยและตักเตือนผู้ทำผิดย่อมจะเหมาะสมกว่า
 3. ข้าพเจ้าไม่กลัวว่าจะถูกลงโทษจากทางคณะฯ
 4. การทำความผิดเพียงครั้งเดียว แต่ถึงกับต้องถูกไล่ออกจากคณะฯ ไม่เป็นการยุติธรรมเลย
 5. เพื่อนๆ จะได้ชมว่าข้าพเจ้าเป็นคนรักพวกพ้อง
 6. การทำตามหน้าที่ของข้าพเจ้าอาจทำให้เพื่อนเสียอนาคตในการเรียน

12. ในการสอบคราวหนึ่งข้าพเจ้าทำข้อสอบไม่ได้ เพราะไม่ได้เตรียมตัวมาล่วงหน้า เพื่อนที่นั่งข้างๆ สงสารจึงแอบส่งกระดาษคำตอบให้ข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้าก็จะไม่ยอมรับกระดาษคำตอบของเพื่อน เพราะ
1. ข้าพเจ้ากลัวจะถูกจับได้และถูกลงโทษให้สอบตก
 2. เป็นหน้าที่ของนักศึกษาที่จะต้องเตรียมพร้อมเสมอสำหรับการสอบ
 3. อยากให้เพื่อนเห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนซื่อตรง
 4. ข้าพเจ้ากลัวจะเป็นหนี้บุญคุณต้องตอบแทนเพื่อนคนนั้นในภายหลัง
 5. เป็นการไม่ยุติธรรมและขาดความรับผิดชอบอย่างมากที่ข้าพเจ้าจะลอกคำตอบของเพื่อน
 6. ข้าพเจ้าต้องการรักษาศักดิ์ศรีของตนเอง
13. เพื่อนบ้านของข้าพเจ้าปลูกต้นมะม่วงไว้ริมรั้วบ้าน และกิ่งที่ยื่นเข้ามาในเขตบ้านข้าพเจ้ามีลูกมะม่วงกำลังสุกติดอยู่ ถ้าเจ้าของไม่ทราบข้าพเจ้าจะเก็บมะม่วงลูกนั้นก่อนขออนุญาตเจ้าของ เพราะ
1. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าจะขออนุญาตเขาทีหลังและบ้านข้าพเจ้าจะมีโอกาสให้ของตอบแทนเขาได้
 2. การกระทำดังกล่าวเหมาะสมกว่าการที่จะปล่อยให้มะม่วงนั้นเน่าเสียไปโดยเปล่าประโยชน์
 3. เป็นการน่าละอายใจอย่างมากที่ทำเช่นนั้น แต่ข้าพเจ้าทำไปเพื่อตนเองจะได้รู้รสของความไม่สบายใจ เพื่อเป็นบทเรียนให้ข้าพเจ้าละเว้นจากการกระทำเช่นนี้ตลอดไป
 4. การเก็บมะม่วงเพียงสองสามลูกของผู้อื่นมิใช่เป็นความผิดที่ร้ายแรงอะไร
 5. ข้าพเจ้าคิดว่าคนอื่นๆ ก็คงทำเช่นนี้จึงคงไม่มีใครว่าข้าพเจ้ามากนัก
 6. กิ่งมะม่วงล้ำเข้ามาในเขตบ้านข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีสิทธิตามกฎหมายที่จะเก็บมะม่วงนั้น

14. ถ้าข้าพเจ้าขึ้นรถประจำทางที่มีคนโดยสารแน่นมาก และกระเป๋าถือล้มเก็บเงินค่าโดยสาร ข้าพเจ้าจะยื่นเงินค่าโดยสารให้เขา เพราะ

1. ถ้าข้าพเจ้าเป็นกระเป๋ารถก็คงต้องการให้ผู้โดยสารเสียเงินค่าโดยสารโดยไม่ต้องตามทวง
2. การช่วยเหลือผู้อื่นที่บกพร่องต่อหน้าที่โดยไม่เจตนาย่อมเป็นการกระทำที่เหมาะสม
3. ข้าพเจ้าต้องการจะให้เป็นอย่างที่ดีแก่ผู้พบเห็น
4. เป็นหน้าที่ของผู้ใช้บริการที่จะต้องเสียค่าบริการ
5. ข้าพเจ้าจะเกิดความละอายใจตนเองมากที่ถือโอกาสไม่ให้เงินแก่เขา
6. ข้าพเจ้าต้องการจะป้องกันมิให้มีเรื่องบาดหมางกับกระเป๋ารถไม่ว่ากรณีใดๆ

ส่วนที่ 3 : ทักษะคิดต่อสถาบันการศึกษา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด เพียง 1 ข้อ
กรุณาตอบทุกข้อ

ความคิดเห็นต่อคณะฯ ที่ท่านศึกษาอยู่

ระดับความคิดเห็น

	5	4	3	2	1	
ชอบ						ไม่ชอบ
เคร่งครัด						ผ่อนปรน
ทันสมัย						ล้าสมัย
มีเหตุผล						ไร้เหตุผล
ให้ความรัก						ขาดความรัก

ส่วนที่ 4 : ทักษะคิดต่อวิชาชีพ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด เพียง 1 ข้อ
กรุณาตอบทุกข้อ

ความคิดเห็นต่อวิชาชีพที่ท่านศึกษาอยู่

ระดับความคิดเห็น

	5	4	3	2	1	
มีประโยชน์						ไม่มีประโยชน์
พอใจ						ไม่พอใจ
มีอนาคต						ไม่มีอนาคต
เลือกถูกแล้ว						อยากเลือกใหม่
ทันสมัย						ล้าสมัย

ส่วนที่ 5 : พฤติกรรมการเรียน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตรงกับข้อเลือกของท่าน กรุณาตอบทุกข้อ

1. ในภาควิชา / คณะที่ท่านศึกษาอยู่ มีวิชาเอก / โท ที่ท่านต้องการเลือกหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

2. ถ้ามี ท่านเลือกโปรแกรมการศึกษาวิชาเอก / โท อย่างไร

1. เพื่อนให้คำแนะนำ
 2. อาจารย์ให้คำแนะนำ
 3. ท่านเลือกด้วยตนเอง
 4. อื่นๆ (ระบุ)

3. ท่านเข้าชั้นเรียนทุกครั้ง

- ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครั้งเดียว จริงเกินครึ่ง จริง

4. ท่านได้เตรียมตัวก่อนเข้าชั้นเรียน เช่น ดูหนังสือล่วงหน้า และหลังจากเรียนในห้องเรียนแล้ว ท่านทบทวนบทเรียน

- ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครั้งเดียว จริงเกินครึ่ง จริง

5. ท่านศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาที่เรียนในห้องสมุดหรือจาก Internet

- ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครั้งเดียว จริงเกินครึ่ง จริง

6. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองช่วยให้ท่านเรียนรู้ได้มากขึ้น

- ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครั้งเดียว จริงเกินครึ่ง จริง

7. ท่านไปพบอาจารย์ผู้สอนเพื่อซักถามในเรื่องที่ท่านยังไม่เข้าใจให้เข้าใจชัดเจนมากขึ้น

- ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครั้งเดียว จริงเกินครึ่ง จริง

8. ท่านกังวลใจมากถ้าท่านเรียนในห้องเรียนไม่รู้เรื่อง

- ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครั้งเดียว จริงเกินครึ่ง จริง

9. ท่านคุยกับเพื่อนฝูงนอกห้องเรียนในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ / ความรู้ที่เกี่ยวกับการเรียน
- ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครั้งเดียว จริงเกินครึ่ง จริง
10. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาการ / เนื้อหาที่เรียนในชั้นเรียนกับเพื่อน
- ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครั้งเดียว จริงเกินครึ่ง จริง
11. ท่านได้อภิปราย / ซักถาม อาจารย์เกี่ยวกับบทเรียนในห้องเรียนอย่างเสรี
- ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครั้งเดียว จริงเกินครึ่ง จริง
12. ท่านร่วมทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์อย่างเต็มที่
- ไม่จริงเลย จริงบ้างเล็กน้อย จริงแค่ครั้งเดียว จริงเกินครึ่ง จริง

ขอขอบคุณ
ประสิทธิ์ชัย เศษำ

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ (ภาษาไทย) นายประสิทธิ์ชัย เดชขำ
(ภาษาอังกฤษ) PRASITTACHAI DECHKHAM
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ
3. หน่วยงานที่สังกัด วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยีฯ ศูนย์กรุงเทพฯ
4. ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่ได้รับ	สาขาวิชา	ปีที่สำเร็จการศึกษา	สถานศึกษา
ปริญญาโท	บธ.ม.	บริหารธุรกิจ	2549	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปริญญาตรี	คบ.	บริหารการศึกษา	2545	มรภ. จันทบุรีเกษม

5. ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับงานวิจัยและงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ประสิทธิ์ชัย เดชขำ. (2556). *เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยีฯ ศูนย์กรุงเทพฯ.

ประสิทธิ์ชัย เดชขำ. (2554). *การสำรวจความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู*. หนองบัวลำภู: วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต.

ประสิทธิ์ชัย เดชขำ. (2549). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.